

# Klemetskog skola läroplan

The logo for Tuusula is a dark blue, horizontally-oriented shape with a wavy, irregular border. The word "TUUSULA" is written in white, uppercase, sans-serif letters across the center of the shape.

TUUSULA

## Innehållsförteckning

1. Språkstrategi.....	3
2. Den finlandssvenska kulturstigen för Nätverket Vi10 .....	4
3. Timfördelning .....	6
4. Målen och innehållen för de läroämnena på Klemetskog skola som avviker från den gemensamma läroplanen i Tusby .....	9
a. Modersmål och litteratur .....	
b. Finska, modersmålsinriktad finska, A-lärokurs .....	
c. Religion, evangelisk-luthersk .....	

Den svenskspråkiga Klemetskog skola i Tusby följer den gemensamma läroplanen i Tusby till alla andra delar än de som nämns i denna bilaga till läroplanen.

## **1 Språkstrategi**

Språkstrategi inom Nätverket Vi10 för den svenska småbarnsfostran och den grundläggande utbildningen i kommunen.

Kommunen erbjuder småbarnsfostran och grundläggande utbildning på svenska för barn och unga i åldern 0-15 år, antingen i den egna kommunen eller som köpavtal med andra kommuner eller tredje sektorn.

Språkstrategin har utarbetats för att stärka det svenska språket och ingår i enheternas läroplaner och verksamhetsplaner.

För att utveckla barns och ungas svenska skapar vi lärmiljöer som är språkstödande i fråga om arbetsmetoder och -material. Vi strävar efter en positiv atmosfär där barn och unga utvecklar sina sociala och kommunikativa färdigheter. Den pedagogiska verksamheten stöder språket kontinuerligt, bl.a. genom berättande, läsande och skrivande.

Vi utnyttjar det svenska kulturutbud som erbjuds och bekantar oss med finlandssvensk kultur utanför skolan. Det är också viktigt att elever på språköarna har möjlighet att ta sig till och vistas i svenskspråkiga miljöer där de kan verka på svenska. Vi samarbetar med daghemmen, förskolorna och skolorna inom Nätverket Vi10 för att stärka och stödja den svenska och tvåspråkiga identiteten. Samarbetet inom Nätverket Vi10 ger eleverna möjlighet att kommunicera med jämnåriga på svenska. Eleverna deltar i samarbete med kommunens finskspråkiga skolor, så att bägge språken och kulturerna möts.

Vi ser det som viktigt att stärka barns och ungas svenska så att de i alla sammanhang kan använda språket på modersmålsnivå. Barn och unga med annan språkbakgrund än en enspråkigt svensk ges möjlighet att utveckla undervisningsspråket och samtliga barn och unga uppmuntras att utveckla alla sina språk. Pedagogerna och personalen fungerar tillsammans med vårdnadshavarna som språkliga förebilder.

Vårdnadshavarna uppmuntras att stöda utvecklingen av undervisningsspråket. Skolarbetet och undervisningsspråket berikas av samarbete med vårdnadshavarna och aktörer utanför skolan.

## **2 Den finlandssvenska kulturstigen för Nätverket Vi10**

Nätverket Vi10:s kulturstig kan till en viss del antingen ersätta eller komplettera den lokala läroplanens kulturföstran.

Inom Nätverket Vi10 poängteras den finlandssvenska aspekten, eleverna deltar också i den egna kommunens kulturutbud. Inom Vi10 har vi för avsikt att arrangera gemensamma svenska kultursatsningar t.ex. teaterbesök och konserter.

Den finlandssvenska kulturstigen är en mycket viktig del av läroplanen för att stärka och främja den finlandssvenska identiteten och språket. I alla elevers hem är den finlandssvenska kulturen inte en självklarhet vilket medför att kulturstigen också har ett mervärde för dem.

### **Teater och drama**

Eleverna arbetar med drama i skolan. Eleverna borde årligen få uppleva svenskspråkig teater, antingen så att teatern besöker skolan eller att skolan besöker en teater.

Läroplanens sju kompetenser kan inkluderas i för- och efterarbetet samt via teaterns publikarbete.

### **Konserter**

Under åk 0 - 6 besöker eleverna en konsert.

### **Konst, bildkonstundervisning**

Eleverna får stifta bekantskap med finländska konstnärer.

Skolan bjuder in finlandssvenska konstnärer och besöker museer.

### **Den finlandssvenska litteraturen och författarna**

Eleverna bekantar sig med finlandssvensk litteratur och författare. Eleverna möter finlandssvenska författare t.ex. via författarbesök.

### **Historia**

Eleverna bekantar sig med Finlands historia ur ett finlandssvenskt perspektiv. Man kan besöka olika orter med finlandssvensk anknytning.

### **Massmedia**

Eleverna får kontakt med det finlandssvenska medieutbudet genom att arbeta med de finlandssvenska dagstidningarna och andra medier. Det främjar den språkliga och kulturella identiteten, stärker

läsförmågan, stimulerar till debatt och tränar den muntliga framställningsförmågan samt övar bildanalys. Eleverna arbetar också med en mediekritisk och -analytisk läs- och diskussionskultur – en kultur som på många olika sätt stöder och strävar till ett aktivt medborgarskap.

Skolorna inom Vi10 producerar egna nyhetsprogram TioNytt, som publiceras på nätet.

## **Sport**

Skolan kan delta i finlandssvenska idrottsevenemang såsom Stafettkarnevalen.

I skolan introduceras finlandssvensk dans och finlandssvenska ringlekar.

Nätverket samarbetar med gemensamma idrottsevenemang.

## **Finlandssvenska traditioner och högtidsdagar**

I skolan uppmärksammas finlandssvenska traditioner och högtidsdagar såsom Svenska dagen, Lucia, Topeliusdagen, Runebergsdagen, julen, påsken och Självständighetsdagen.

## **Gemensamt för Vi10**

Styrgruppen för Vi10 tar årligen ställning till vilket kulturutbud som eleverna besöker tillsammans.

- Svenska teatern,
- Unga teatern, Taimine och/eller andra teatrar
- Ateneum, Nationalmuseet
- HBL/ YLE
- Borgå; domkyrkan, Runebergs museum
- Åbo; domkyrkan, slottet
- Tavastehus slott
- Ett besök på Sveaborg
- Stafettkarnevalen

Besöken kan delas upp årskursvis tex åk 0 – 2, 3 – 4, 5 – 6.

## **Exempel på finlandssvenska resurser**

Kultur i skolan ([www.kulturfonden.fi](http://www.kulturfonden.fi)).

Mångkulturella feståret (<http://www.festar-juhlavuosi.info/>)

Konsertcentralen rf. <http://www.konserttikeskus.fi/p-svenska/>

Konststiftelsen Pro Artibus. [www.proartibus.fi](http://www.proartibus.fi).

<http://proartibus.fi/sv/samlingen/#Deponeringsverksamhet>

Lisi Wahls stiftelse: Här kan Föreningen Hem och skola ansöka om litteraturpaket.

E-skolan är ett bra verktyg för att möta den finlandssvenska litteraturen.

Skolan kan också boka författare, hitta läsprojekt, som den årliga Läsveckan i april, via Läscentrum

[www.lukukeskus.fi](http://www.lukukeskus.fi).

Skolan kan besöka HBL och YLE för att bekanta sig med mediearbetet. Material som stöder arbetet i klassen finner du via [www.tidningeniskolan.fi](http://www.tidningeniskolan.fi).

Föreningen Brage, föreningen för finlandssvensk folkkultur <http://www.brage.fi>.

Organisationerna såsom Finlands svenska idrott FSI, Folkhälsan, Naturskolan kan bidra med idrottslekar och upplevelser i naturen.

På webbsidan "Svenskspråkigt arbete på språköarna" (<http://bit.ly/1Z7sHXr>) hittar du samlad information och användbart material för dem som har svenska som modersmål, vill delta i svensk verksamhet eller arbetar med svenska församlingsmedlemmar bosatta utanför Borgå stift.

### **3 Timfördelning**

I Tusby har en gemensam timfördelning upprättats på basis av Statsrådets förordning (nr 422/2012). Timfördelningen i Klemetskog svenskspråkiga skola (tabell nedan) avviker från timfördelningen i de finskspråkiga skolorna i Tusby i det att en religionstimme har flyttats från årskurs 5 till årskurs 6. Vidare har Klemetskog årskurs 6 två andra valfria timmar, medan de andra skolorna i Tusby har en valfri timme. Skillnaderna har följande orsaker:

- Eleverna på Klemetskog skola studerar finska som sitt A1-språk och engelska som sitt obligatoriska A2-språk.
- Största delen av Klemetskog elever förflyttar sig efter lågstadiet till högstadieskolan Helsinge skola i Vanda. I lågstadiets timfördelning har man fått beakta även högstadiets timfördelning så att minimiantalet timmar för läroämnena uppfylls i grundskolan.

De läroämnesspecifika målen och innehållen har i läroplanen fördelats enligt årsklasser. Klemetskog skola följer den gemensamma läroplanen i Tusby med de undantag som nämns nedan.

#### **Timfördelningen har justerats med kommunspecifika fokusområden enligt följande:**

- en årsveckotimme har lagts till på modersmål för årskurs 1.
- en årsveckotimme har lagts till på modersmål för årskurs 2.
- Vidare har man lagt till en valfri timme i konst- och färdighetsämnen samt i den finskspråkiga läroplanen en timme i ett annat valfritt ämne och i timfördelningen på den svenskspråkiga Klemetskog skola två timmar över det nationella minimiantalet timmar.

#### **I Tusby har undervisningsanordnaren inkluderat de valfria konst- och färdighetsämnena i lågstadiets timfördelning på följande sätt:**

- en årsveckotimme har lagts till på gymnastik och idrott för årskurs 4
- en årsveckotimme har lagts till på musik för både årskurs 3 och årskurs 4
- en årsveckotimme har lagts till på bildkonst för årskurs 4
- en årsveckotimme har lagts till på slöjd för årskurser 4–6.

De valfria konst- och färdighetsämnena som inte har valts av eleven själv har inkluderats i de gemensamma lärokurserna i dessa ämnen.

## De övriga valfria ämnena har inkluderats i lågstadiets timfördelning på följande sätt:

Skolspecifik valfrihet för eleven betyder i lågstadiets årskurser 5 och 6 att skolan anordnar en omröstning för eleverna i årskurs 4 och 5 eller gör eleverna delaktiga på något annat sätt för att fastställa vilket ämne eller valfri helhet de valfria timmarna kommer att användas till på årskurser 5 och 6. Om skolans timresurser medger, kan skolan anordna undervisning även i det valfria ämne som inte valdes av eleverna.

Mål och innehåll för de valfria ämnena i årskurs 5–6 skrivs som en skolspecifik bilaga till läroplanen. Dessa valfria ämnen omfattar två årsvekotimmar och bedöms verbalt med anteckningen ”godkänd”. Om syftet med det valfria ämnet är att utgöra en fördjupande helhet till studier i ämnet, kan vitsordet för ämnet höjas med det valfria ämnet.

TIMFÖRDELNING I KLEMETSKOG SKOLA TUSBY	KLASSER						Tusby
	1	2	3	4	5	6	
ÄMNE							
Modersmål, svenska <sup>1)</sup>	8	7	5	5	4	4	33
A1-språk finska <sup>5)</sup>	1	1	2	3	2	2	11
A2-språk engelska <sup>2)</sup>				2	2	2	6
Matematik <sup>3)</sup>	3	4	4	4	4	3	22
Omgivningslära	2	2	2	2	3	3	14
Religion/Livsåskådningskunskap	1	1	1	1	1	2	7
Historia				0,5	1	1	2,5
Samhällslära				0,5	1	1	2,5
Musik <sup>4)</sup>	1	1	2	2	1	1	8
Bildkonst <sup>4)</sup>	1	1	2	2	1	1	8
Slöjd <sup>4)</sup>	2	2	2	2	2	2	12
Gymnastik <sup>4)</sup>	2	2	2	2	3	3	14
Andra valfria ämnen					1	2	3
TOTAL	21	21	22	26	26	27	

1) Tillägstimme i modersmål för åk 1

2) A2-engelskan är obligatorisk för eleverna i Klemetskog skola

3) Tillägstimme i matematik för åk 2

4) Valfria konst- och färdighetsämnen i Klemetskog skola

Gymnastik för åk 4 (1åvt), musik för åk 3 och 4 (1åvt), bildkonst för åk 4 (1 åvt), handarbete för åk 4-6 (1 åvt)

5) 2020-21 1,5 åvt A1-språk finska



## 4 Målen och innehållen för de läroämnen på Klemetskog skola som avviker från den gemensamma läroplanen i Tusby

### 4.1. Modersmål och litteratur

Svenska språket är det ena av Finlands två nationalspråk och lärokursen i svenska och litteratur undervisas i samma omfattning och med samma mål och innehåll som lärokursen finska och litteratur, dock med vissa mindre avvikelser som beror på språkliga och kulturella särdrag. Läroämnets centrala kulturbärande uppdrag i de svenska skolorna i Finland är även viktigt att betona. Elevernas skolspråk och språkmedvetenhet ska kontinuerligt stödjas, parallellt med att flerspråkighet ska användas som en resurs. Elevernas varierande språkbakgrund ska uppmärksammas och beaktas i undervisningen i modersmål och litteratur och även i alla övriga läroämnen.

#### Årskurs 1

##### Mål

M1 stödja eleven i att stärka sin förmåga att uttrycka sig och fungera i olika kommunikationssituationer



TUUSULA

*Sträva efter att kommunikationen i lärsituationerna sker på svenska.*

---

M2 stödja eleven i att utveckla sitt språk och sin fantasi, kommunikations- och samarbetsförmåga genom att erbjuda möjlighet för eleven att delta i olika kommunikations-situationer och bli bekant med normerna för dessa.

M3 stödja elevens lust och vilja att uttrycka sig både verbalt och icke-verbalt och genom drama.

M4 stödja eleven i att utveckla kommunikativa färdigheter och förståelse för att människor kommunicerar på olika sätt.



TUUSULA

*Aktivt introducera olika språkvarieteter och visa eleven på språkliga skillnader i svenskan.*

---

M5 sporra och handleda eleven vid läsinläringen och ge eleven möjlighet till övning i att använda strategier för läsförståelse samt uppmuntra eleven att iaktta sin egen läsförståelse.

M6 handleda eleven att analysera texter av många olika slag och att vidga sitt ordförråd i samband med textanalys.

M7 handleda eleven i att söka information på många olika sätt.

M8 sporra eleven att bli intresserad av (barn)litteratur, medietexter och andra texter genom att skapa positiva läsupplevelser och samtidigt väcka intresse och lust att läsa och lära sig samt dela med sig av sina läsupplevelser.

M9 inspirera eleven att berätta och uttrycka sina åsikter och beskriva sina upplevelser i tal, bild och skrift.

M10 erbjuda eleven möjlighet att producera enkla berättelser, beskrivningar och andra texter, även i multimediala miljöer.

M11 lära eleven att skriva för hand och utveckla skrivförmågan och att använda tangentbord, handleda eleven i att småningom börja planera och strukturera texter samt lära känna de grundläggande färdigheterna i rättstavning och övriga skriftspråkskonventioner.

M12 sporra eleven att utveckla sin språkliga medvetenhet gällande talat och skrivet språk och sin kunskap om grundläggande språkbegrepp samt handleda eleven i att göra iakttagelser om språk och språkbruk och bli medveten om hur det egna språkbruket påverkar andra.

M13 uppmuntra eleven att lyssna till och själv läsa litteratur för barn, att hitta intressant läsning och utveckla sitt läsintresse och använda sig av bibliotek.



*Eleverna erbjuds bokprat på svenska.*

M14 handleda eleven att uppskatta sin egen och andras kultur och språk samt kulturell mångfald, ge eleven möjlighet att bekanta sig med olika former av barnkultur och sporra eleven att producera kultur tillsammans med andra.

## **Innehållsområden**

### **I1 Att kommunicera**

Eleverna får öva sig i att verbalt gestalta och benämna sin omvärld, att lyssna, fråga, svara och berätta ansikte mot ansikte i olika slag av kommunikationssituationer och för olika syften. De övar sig att kommunicera i grupp i olika textmiljöer. Med hjälp av kommunikationsövningar och drama, roll- och teaterlekar får eleverna möjlighet att gemensamt behandla barnlitteratur, sagor, berättelser, ramsor, faktatexter, medietexter och spel.

*Eleverna får ord och uttryck för det som de upplever i sin vardag både innanför och utanför skolan.*

*Eleverna ska aktiveras till att använda språket i olika situationer. Olika språkvarieteter introduceras och man visar eleven på språkliga skillnader i svenskan.*

*Med varierande lärmiljöer övar sig eleverna att använda ett varierande språk. I mån av möjlighet bör eleverna vistas i miljöer där man använder svenska. Samarbetet inom Nätverket Vi10 ger eleverna möjlighet att kommunicera med jämnåriga på svenska.*

## **I2 Att tolka texter**

Eleverna lär sig läsa och övar sig samtidigt i läsförståelse och i att använda grundläggande lässtrategier. Eleverna bekantar sig med sambandet mellan ljud och bokstav och med begreppen språkljud, stavelse, ord, sats, mening, punkt, rubrik, text och bild. Eleverna får möjlighet att iakttä och tolka många olika slag av texter i omgivningen och fundera över deras betydelser och strukturer. De arbetar med bland annat bilder, berättelser, sagor, dikter, enkla faktatexter och olika slag av medietexter. Eleverna bekantar sig även med olika sätt att uttrycka tid, ordningsföljd och plats, speciellt i berättande, beskrivande och instruerande texter, och de lär sig förstå berättelsens grundbegrepp såsom huvudperson, plats, tid och händelseförlopp. Läsupplevelserna diskuteras med de övriga i gruppen och eleverna övar sig att återge en text med egna ord och reflektera kring texters innehåll, ordval och ords betydelser och vidgar på så sätt sitt ordförråd. Eleverna övar sig i informationssökning genom att göra iakttagelser om sin omgivning, analysera bilder och skriva texter och berätta för andra om sina iakttagelser.

*Eleverna ges tid för läsande och högläsning även under skoldagen. Ljudböcker är ett bra komplement till högläsning. Eleverna lär sig hitta litteratur och läsupplevelser från flera olika källor, tex digitala bibliotek.*

## **I3 Att producera texter**

Eleverna övar sig att producera texter utgående från sina egna tankar, upplevelser och iakttagelser och ur sin fantasi och sina inre bilder, både individuellt och tillsammans. Dessutom bekantar sig eleverna med textuella och språkliga drag som är typiska för berättelser såsom uttryck för tid och plats och berättelsestruktur. De använder sig av dessa strukturer i sina egna texter. Eleverna lär sig att forma och skriva textade gemener och versaler för hand och att använda tangentbord och skriva digitalt, lär

sig grundläggande skrivregler såsom mellanrum mellan ord, mening och skiljetecken, användningen av versal i början av en mening och i namn och de övar rättstavning med hjälp av läsning och övningar som utvecklar den fonologiska medvetenheten.

TJUSULA

*Eleverna arbetar fram gemensamma texter och följer upp hur texten föds. Eleverna använder sig av olika slags medier i informationssökning.*

*Eleverna får text via skolans webbsida, Nätverket Vi10, föreställningar och utställningar publicera texter för publik.*

#### **I4 Att förstå språk, litteratur och kultur**

Elevernas språkliga medvetenhet stärks genom att de laborerar med talat språk och grundläggande språkliga begrepp samt läser och lyssnar till skrivna texter, såsom litteratur och kultur för barn.

Eleverna får iakttä det talade språket i dess olika varianter och reflekterar kring hur språkanvändningen påverkar omgivningen. De läser, lyssnar till, diskuterar och bearbetar många olika slag av texter såsom sagor, berättelser, dikter, serier och annan litteratur i flera olika medier.

Tillsammans bekantar sig eleverna med biblioteket och hur det används. Eleverna får även bekanta sig med kulturutbudet för barn i närområdet och med olika kultur- och högtidstraditioner och de arbetar kreativt tillsammans inom olika kulturella uttrycksformer.

TJUSULA

*Eleverna får bekanta sig med det nationella svenska kulturutbudet också under kulturdagar som arrangeras i samarbete med de andra skolorna inom Nätverket Vi10. Eleverna bekantar sig med traditionella och klassiska svenskspråkiga barnböcker.*

*Eleverna får bekanta sig med digitala bibliotek såsom e-skolan.*

#### **Årskurs 2**

##### **Mål**

M1 stödja eleven i att stärka sin förmåga att uttrycka sig och fungera i olika kommunikationssituationer

TJUSULA

*Kommunikationen i undervisningssituationen sker på svenska.*

M2 stödja eleven i att utveckla sitt språk och sin fantasi, kommunikations- och samarbetsförmåga genom att erbjuda möjlighet för eleven att delta i olika kommunikations-situationer och bli bekant med normerna för dessa.

M3 stödja elevens lust och vilja att uttrycka sig både verbalt och icke-verbalt och genom drama.

M4 stödja eleven i att utveckla kommunikativa färdigheter och förståelse för att människor kommunicerar på olika sätt.

The logo for Tuusula, featuring the word "TUUSULA" in white, uppercase letters inside a dark blue, wavy-edged shape.

*Aktivt introducera olika språkvarieteter och visa eleven på språkliga skillnader i svenskan.*

M5 sporra och handleda eleven vid läsinläringen och ge eleven möjlighet till övning i att använda strategier för läsförståelse samt uppmuntra eleven att iaktta sin egen läsförståelse.

M6 handleda eleven att analysera texter av många olika slag och att vidga sitt ordförråd i samband med textanalys.

M7 handleda eleven i att söka information på många olika sätt.

M8 sporra eleven att bli intresserad av (barn)litteratur, medietexter och andra texter genom att skapa positiva läsoplevelser och samtidigt väcka intresse och lust att läsa och lära sig samt dela med sig av sina läsoplevelser.

M9 inspirera eleven att berätta och uttrycka sina åsikter och beskriva sina upplevelser i tal, bild och skrift.

M10 erbjuda eleven möjlighet att producera enkla berättelser, beskrivningar och andra texter, även i multimediala miljöer.

M11 lära eleven att skriva för hand och utveckla skrivförmågan och att använda tangentbord, handleda eleven i att småningom börja planera och strukturera texter samt lära känna de grundläggande färdigheterna i rättstavning och övriga skriftspråkskonventioner.

M12 sporra eleven att utveckla sin språkliga medvetenhet gällande talat och skrivet språk och sin kunskap om grundläggande språkbegrepp samt handleda eleven i att göra iakttagelser om språk och språkbruk och bli medveten om hur det egna språkbruket påverkar andra.

M13 uppmuntra eleven att lyssna till och själv läsa litteratur för barn, att hitta intressant läsning och utveckla sitt läsintresse och använda sig av bibliotek.

The logo for Tuusula, featuring the word "TUUSULA" in white, uppercase letters inside a dark blue, wavy-edged shape.

*Eleverna erbjuds bokprat på svenska.*

M14 handleda eleven att uppskatta sin egen och andras kultur och språk samt kulturell mångfald, ge eleven möjlighet att bekanta sig med olika former av barnkultur och sporra eleven att producera kultur tillsammans med andra.

## **Innehållsområden**

### **I1 Att kommunicera**

Eleverna får öva sig i att verbalt gestalta och benämna sin omvärld, att lyssna, fråga, svara och berätta ansikte mot ansikte i olika slag av kommunikationssituationer och för olika syften. De övar sig att kommunicera i grupp i olika textmiljöer. Med hjälp av kommunikationsövningar och drama, roll- och teaterlekar får eleverna möjlighet att gemensamt behandla barnlitteratur, sagor, berättelser, ramsor, faktatexter, medietexter och spel.

The logo for Tuusula is a dark blue, wavy-edged shape containing the word "TUUSULA" in white, uppercase, sans-serif letters.

*Eleverna får ord och uttryck för de som de upplever i sin vardag både innanför och utanför skolan.*

*Eleverna ska aktiveras till att använda språket i olika situationer.*

*Med varierande lärmiljöer övar sig eleverna att använda ett varierande språk. I mån av möjlighet bör eleverna vistas i miljöer där man använder svenska. Samarbetet inom Nätverket Vi10 ger eleverna möjlighet att kommunicera med jämnåriga på svenska.*

*Modersmålet kan lätt integreras i andra ämnen t.ex. genom dramatisering och litteratur.*

### **I2 Att tolka texter**

Eleverna lär sig läsa och övar sig samtidigt i läsförståelse och i att använda grundläggande lässtrategier. Eleverna bekantar sig med sambandet mellan ljud och bokstav och med begreppen språkljud, stavelse, ord, sats, mening, punkt, rubrik, text och bild. Eleverna får möjlighet att iaktta och tolka många olika slag av texter i omgivningen och fundera över deras betydelser och strukturer. De arbetar med bland annat bilder, berättelser, sagor, dikter, enkla faktatexter och olika slag av medietexter. Eleverna bekantar sig även med olika sätt att uttrycka tid, ordningsföljd och plats, speciellt i berättande, beskrivande och instruerande texter, och de lär sig förstå berättelsens grundbegrepp såsom huvudperson, plats, tid och händelseförlopp. Läsoplevelsena diskuteras med de övriga i gruppen och eleverna övar sig att återge en text med egna ord och reflektera kring texters innehåll, ordval och ords betydelser och vidgar på så sätt sitt ordförråd. Eleverna övar sig i informationssökning genom att göra iakttagelser om sin omgivning, analysera bilder och skriva texter och berätta för andra om sina iakttagelser.

*Eleverna ges tid för läsandet och högläsning även under skoldagen. Ljudböcker är ett bra komplement till högläsning. Eleverna lär sig hitta litteratur och läsupplevelser från flera olika källor. (e-skolan, en läsande klass, att skriva sig till läsning och liknande projekt sätter skolorna in i verksamhetsplanen. )*

### **13 Att producera texter**

Eleverna övar sig att producera texter utgående från sina egna tankar, upplevelser och iakttagelser och ur sin fantasi och sina inre bilder, både individuellt och tillsammans. Dessutom bekantar sig eleverna med textuella och språkliga drag som är typiska för berättelser såsom uttryck för tid och plats och berättelsestruktur. De använder sig av dessa strukturer i sina egna texter. Eleverna lär sig att forma och skriva textade gemener och versaler för hand och att använda tangentbord och skriva digitalt, lär sig grundläggande skrivregler såsom mellanrum mellan ord, mening och skiljetecken, användningen av versal i början av en mening och i namn och de övar rättstavning med hjälp av läsning och övningar som utvecklar den fonologiska medvetenheten.

*Eleverna uppmanas att producera texter i grupper. Klassen arbetar fram gemensamma texter och följer upp hur texten föds (jämför med LTG-metoden och ASL-metoden).*

*Eleverna får via Nätverket Vi10 producera texter för publik i olika former t.ex. via digitala medier.*

### **14 Att förstå språk, litteratur och kultur**

Elevernas språkliga medvetenhet stärks genom att de laborerar med talat språk och grundläggande språkliga begrepp samt läser och lyssnar till skrivna texter, såsom litteratur och kultur för barn.

Eleverna får iakttä det talade språket i dess olika varianter och reflekterar kring hur språkanvändningen påverkar omgivningen. De läser, lyssnar till, diskuterar och bearbetar många olika slag av texter såsom sagor, berättelser, dikter, serier och annan litteratur i flera olika medier.

Tillsammans bekantar sig eleverna med biblioteket och hur det används. Eleverna får även bekanta sig med kulturutbudet för barn i närområdet och med olika kultur- och högtidstraditioner och de arbetar kreativt tillsammans inom olika kulturella uttrycksformer.

*Eleverna får bekanta sig med det nationella svenska kulturutbudet också under kulturdagar som arrangeras i samarbete med de andra skolorna inom Nätverket Vi10. Eleverna bekantar sig med traditionella och klassiska svenskspråkiga barnböcker. Eleverna får bekanta sig med digitala bibliotek såsom e-skolan. (<http://www.e-skolan.fi/om/>)*

## **Årskurs 3 - 6**

### **Mål**

M1 handleda eleven i förmågan att uttrycka sin åsikt och delta konstruktivt i olika kommunikationssituationer.

M2 stödja eleven att i sin kommunikation ta hänsyn till mottagarens behov och de egna språkvalens betydelse vid kommunikation i grupp.

M3 uppmuntra eleven att använda sin kreativitet och uttrycka sig mångsidigt i olika kommunikationssituationer, även genom drama.

M4 sporra eleven att stärka sitt självförtroende som kommunikatör och viljan och sin förmåga att delta i olika typer av kommunikationssituationer, även multimediala.

M5 stödja eleven i att vidareutveckla sin grundläggande läsfärdighet till ett flytande läsande, utveckla strategier för läsförståelse samt stödja eleven i att observera och utvärdera sitt eget läsande.

M6 stödja eleven i att utveckla elevens färdighet att analysera, tolka och utvärdera texter av flera olika slag, bredda elevens ord- och begreppsförråd samt stödja tänkandet.

M7 handleda eleven att söka information, använda många olika slag av informationskällor och bedöma informationens tillförlitlighet.

M8 stödja eleven i att öka sin litteraturkunskap och att utveckla sitt intresse för barn- och ungdomslitteratur och medietexter samt ge möjlighet till positiva läsoplevelser som eleven kan dela med sig av bland annat i multimediala miljöer.

M9 uppmuntra eleven att uttrycka upplevelser, tankar och åsikter och stärka elevens positiva bild av sig själv som textproducent.

M10 uppmuntra och handleda eleven i att återge och redogöra för sina tankar och att öva sig att producera berättande, beskrivande, instruerande och enkla argumenterande texter, även i multimediala lärmiljöer.

M11 stödja eleven att vidareutveckla sin förmåga att skriva flytande för hand och digitalt och stärka färdigheterna i rättstavning och de grundläggande strukturerna i skriftspråket.

M12 sporra eleven att lära sig textproduktionsprocesser och förmåga att utvärdera sina egna texter, erbjuda möjligheter att ta emot och ge konstruktiv respons samt lära eleven att ta hänsyn till textmottagaren och att tillämpa etiska regler, sekretess och normer för upphovsrätt på internet.



M13 stödja eleven i att utveckla språklig medvetenhet, väcka elevens intresse för att undersöka språket och dess olika varianter samt ge eleven möjligheter att använda begrepp som beskriver språket och språkliga strukturer.

M14 sporra eleven att vidga sin textvärld och läsa litteratur som är riktad till barn och unga och uppmuntra eleven att läsa och reflektera kring sina läsoplevelser samt att aktivt använda sig av bibliotek.

M15 stärka elevens språkliga och kulturella identitet(er), handleda eleven att lära känna och värdesätta olika kulturer och språk, väcka elevens intresse för de nordiska grannspråken och erbjuda eleven möjlighet att bekanta sig med ett mångsidigt medie- och kulturutbud och att själv medverka i kulturproduktioner.

### **Årskurs 3**

#### **Innehållsområden**

##### **I1 Att kommunicera**

I årskurs 3-6 övar sig eleverna i att i olika kommunikationssituationer dela med sig av sina tankar, erfarenheter och åsikter och övar sig att ta och ge konstruktiv respons som kommunikatörer i olika kommunikationsmiljöer. Eleverna observerar sitt eget sätt att kommunicera och tränar sig till exempel i att visa respekt, kommunicera målinriktat, uttrycka sina egna åsikter och motivera dessa samtidigt som de lyssnar till andra. De övar sig i att fungera i olika slag av kommunikations- och rollsituationer och att använda sig av retoriska verktyg och drama som kommunikationsverktyg då man behandlar litteratur och aktuella teman. Eleverna får möjlighet att medverka i kulturproduktioner i skolan och i planeringen av dessa.

The logo for Tuusula is a dark blue, irregularly shaped cloud-like graphic containing the word "TUUSULA" in white, uppercase, sans-serif font.

*Eleverna spurras till att kommunicera på skolans undervisningsspråk. Eleverna ges rikligt med tid för diskussioner också kring aktuella frågor. Eleverna uppmuntras att undvika blandat språk. Under vissa kommunikationssituationer övar eleverna sig i att tolka från finska till svenska. Skolan bjuder in svensktalande personer utifrån och söker sig aktivt till svenskspråkiga miljöer för att ge eleverna möjlighet att aktivt kommunicera på svenska. Eleverna ges möjlighet att delta i Nätverket V10:s årligt återkommande kulturdagar.*

##### **I2 Att tolka texter**

Eleverna lär sig tillämpa lässtrategier och kognitiva strategier (tankestrategier) som är lämpliga för olika situationer. De övar sig att läsa flytande olika slag av texter, såsom skönlitteratur, faktatexter och

medietexter som kombinerar ord och bild. De observerar och utvärderar sin egen läsfärdighet. Eleverna fördjupar sin textanalytiska förmåga genom att laborera med och jämföra många olika slag av texter. De övar sig att förklara, jämföra och reflektera över ord, synonymer, metaforer, ordspråk och talesätt och olika begrepp. Eleverna lär sig identifiera de typiska språkliga och textuella dragen i berättande, beskrivande, instruerande och argumenterande texter. Eleverna tolkar och laborerar med texter genom att använda sig av sin kunskap om språkliga strukturer och klassificerar ord enligt form och innehåll (ordklasser). Tillsammans läser de och lyssnar till barn- och ungdomslitteratur som de själva är med och väljer. De övar sig att använda även nya begrepp såsom berättare, motiv och tematik när de tolkar skönlitteratur. Eleverna får handledning i att förklara, jämföra och reflektera över innebörden i ord och begrepp. De utvärderar sin egen läsförståelse och vidgar sina kunskaper genom de texter de läser. De söker information i olika källor och skaffar sig nya kunskaper genom att läsa. De använder skolbiblioteket och andra bibliotekstjänster och övar sig i att bedöma texters och källors tillförlitlighet.

The logo for Tuusula is a dark blue, irregularly shaped cloud-like graphic. Inside the graphic, the word "TUUSULA" is written in white, uppercase, sans-serif font.

*Eleverna lär sig använda digitala svenska medier. Eleverna ges tid för högläsning och eget läsande på skoltid. Eleverna ges möjlighet till bokprat på svenska.*

### **I3 Att producera texter**

Eleverna producerar både fiktiva texter och faktatexter multimodalt, utgående från egna upplevelser, tankar och iakttagelser och från andras texter. De reflekterar över skrivandets idé och hur texters syften syns i de språkliga val man gör. Eleverna skriver textade bokstäver för hand och övar sig att skriva obehindrat digitalt. Eleverna undersöker språkliga drag och textupbyggnad i olika texter och lär sig att använda rubriker, textstrukturer och styckeindelning i berättande, beskrivande, instruerande och argumenterande texter som de själva producerar. Medvetenheten om språkets uppbyggnad utvecklas genom övningar i språkanalys av de texter eleverna själva skriver.

Tillsammans undersöker de språkstrukturer och meningsbyggnad: stavningsregler, skiljetecken, ordklasser, böjningsformer, huvudsatser och bisatser. Språkliga element i svenska språket jämförs med andra språk som är bekanta för eleverna.

Eleverna övar sig att producera texter steg för steg från idé till planering, utkast, skrivande, respons, bearbetning, finslipning och publicering. De övar sig i grundläggande rättskrivning och undersöker valet av ordval, uttryck och ordföljd i relation till textens betydelse. De lär sig skilja mellan skriftspråkliga och talspråkliga uttryckssätt och att känna igen huvudsats och bisats och de centrala satsdelarna (subjekt och predikat) i en sats och att använda denna kunskap då de producerar texter.

*Modersmålet integreras i alla ämnen.*

*Eleverna uppmärksammas på skillnaderna mellan finlandssvenskt och rikssvenskt uttrycksätt. De uppmärksammas också på finlandismer och att se skillnader språkstrukturer och uppbyggnaden av finskan och svenskan. Via Nätverket Vi10:s samarbete producerar eleverna egna texter för större publik i samma ålder samt reflekterar kring andra elevers texter. Eleverna uppmanas att producera texter i par eller grupp där alla är aktiva. Eleverna uppmuntras att publicera sina texter t ex på nätet.*

#### **14 Att förstå språk, litteratur och kultur**

Inom detta delområde arbetar eleverna med det talade och skrivna språket och dess strukturer, med kulturell mångfald samt med litteratur och kultur. De undersöker språkets variation enligt situation och textinnehåll och funderar över olika betydelser i ord, texter och talesätt. De undersöker relationer mellan texter i multimodala sammanhang. Därtill bekantar sig eleverna med övriga språk och kulturer i Finland och med de nordiska grannspråken och nordisk kultur. De möter moderna kulturformer som berör barnens värld. Det lokala kultur- och medieutbudet, till exempel bibliotek, film, teater och museer utnyttjas i undervisningen. Eleverna reflekterar över olika mediekulturella uttryck och diskuterar mediernas roll i sin vardag. De medverkar i skolans kulturevenemang och i planeringen av dessa. Eleverna uppmuntras till att aktivt och mångsidigt använda bibliotekstjänster, hitta intressant läsning och att läsa och skriva på fritiden. Inom litteraturundervisningen läser eleverna finländsk, svensk, nordisk och annan internationell barn- och ungdomslitteratur inom olika genrer och de diskuterar och bearbetar teman och frågor som litteraturläsningen väcker.

*Alla elever ges möjlighet att delta i skolans kulturproduktion (t ex Svenska dagen, Lucia, Topeliusdagen och Runebergsdagen). Eleverna får bekanta sig med det nationella svenska kulturutbudet också under kulturdagar som arrangeras i samarbete med de andra skolorna inom Nätverket10:s kulturstig.*

*Eleverna bör också bekanta sig med svenskspråkiga miljöer inom landet. Eleverna använder digitala bibliotek och digitala svenskspråkiga medier. De ges möjlighet att få bokprat på svenska. Eleverna kan delta i samarbete med kommunens finskspråkiga skolor, så att båda språken och kulturerna möts.*

## Årskurs 4

### Innehållsområden

#### I1 Att kommunicera

I årskurs 3-6 övar sig eleverna i att i olika kommunikationssituationer dela med sig av sina tankar, erfarenheter och åsikter och övar sig att ta och ge konstruktiv respons som kommunikatörer i olika kommunikationsmiljöer. Eleverna observerar sitt eget sätt att kommunicera och tränar sig till exempel i att visa respekt, kommunicera målinriktat, uttrycka sina egna åsikter och motivera dessa samtidigt som de lyssnar till andra. De övar sig i att fungera i olika slag av kommunikations- och rollsituationer och att använda sig av retoriska verktyg och drama som kommunikationsverktyg då man behandlar litteratur och aktuella teman. Eleverna får möjlighet att medverka i kulturproduktioner i skolan och i planeringen av dessa.

The logo for Tuusula, featuring the word 'TUUSULA' in white, uppercase letters inside a dark blue, irregular, cloud-like shape.

*Eleverna sporras till att kommunicera på skolans undervisningsspråk. Eleverna ges rikligt med tid för diskussioner också kring aktuella frågor. Eleverna uppmuntras att undvika blandat språk. Under vissa kommunikationssituationer övar eleverna sig i att tolka från finska till svenska. Skolan bjuder in svensktalande personer utifrån och söker sig aktivt till svenskspråkiga miljöer för att ge eleverna möjlighet att aktivt kommunicera på svenska. Eleverna ges möjlighet att delta i Nätverket V10:s årligt återkommande kulturdagar.*

#### I2 Att tolka texter

Eleverna lär sig tillämpa lässtrategier och kognitiva strategier (tankestrategier) som är lämpliga för olika situationer. De övar sig att läsa flytande olika slag av texter, såsom skönlitteratur, faktatexter och medietexter som kombinerar ord och bild. De observerar och utvärderar sin egen läsfärdighet.

Eleverna fördjupar sin textanalytiska förmåga genom att laborera med och jämföra många olika slag av texter. De övar sig att förklara, jämföra och reflektera över ord, synonymer, metaforer, ordspråk och talesätt och olika begrepp. Eleverna lär sig identifiera de typiska språkliga och textuella dragen i berättande, beskrivande, instruerande och argumenterande texter.

Eleverna tolkar och laborerar med texter genom att använda sig av sin kunskap om språkliga strukturer och klassificerar ord enligt form och innehåll (ordklasser).

Tillsammans läser de och lyssnar till barn- och ungdomslitteratur som de själva är med och väljer. De övar sig att använda även nya begrepp såsom berättare, motiv och tematik när de tolkar skönlitteratur. Eleverna får handledning i att förklara, jämföra och reflektera över innebörden i ord och begrepp. De utvärderar sin egen läsförståelse och vidgar sina kunskaper genom de texter de läser. De

söker information i olika källor och skaffar sig nya kunskaper genom att läsa. De använder skolbiblioteket och andra bibliotekstjänster och övar sig i att bedöma texters och källors tillförlitlighet.

TUUSULA

*Eleverna lär sig använda digitala svenska medier. Eleverna ges tid för högläsning och eget läsande på skoltid. Eleverna ges möjlighet till bokprat på svenska.*

### **I3 Att producera texter**

Eleverna producerar både fiktiva texter och faktatexter multimodalt, utgående från egna upplevelser, tankar och iakttagelser och från andras texter. De reflekterar över skrivandets idé och hur texters syften syns i de språkliga val man gör. Eleverna skriver textade bokstäver för hand och övar sig att skriva obehindrat digitalt. Eleverna undersöker språkliga drag och textupbyggnad i olika texter och lär sig att använda rubriker, textstrukturer och styckeindelning i berättande, beskrivande, instruerande och argumenterande texter som de själva producerar. Medvetenheten om språkets uppbyggnad utvecklas genom övningar i språkanalys av de texter eleverna själva skriver.

Tillsammans undersöker de språkstrukturer och meningsbyggnad: stavningsregler, skiljetecken, ordklasser, böjningsformer, huvudsatser och bisatser. Språkliga element i svenska språket jämförs med andra språk som är bekanta för eleverna.

Eleverna övar sig att producera texter steg för steg från idé till planering, utkast, skrivande, respons, bearbetning, finslipning och publicering. De övar sig i grundläggande rättskrivning och undersöker valet av ordval, uttryck och ordföljd i relation till textens betydelse. De lär sig skilja mellan skriftspråkliga och talspråkliga uttryckssätt och att känna igen huvudsats och bisats och de centrala satsdelarna (subjekt och predikat) i en sats och att använda denna kunskap då de producerar texter

TUUSULA

*Modersmålet integreras i alla ämnen.*

*Eleverna uppmärksammas på skillnaderna mellan finlandssvenskt och rikssvenskt uttryckssätt. De uppmärksammas också på finlandismer och att se skillnader språkstrukturer och uppbyggnaden av finskan och svenskan. Via Nätverket Vi10:s samarbete producerar eleverna egna texter för större publik i samma ålder samt reflekterar kring andra elevers texter. Eleverna uppmanas att producera texter i par eller grupp där alla är aktiva. Eleverna uppmuntras att publicera sina texter t ex på nätet.*

## **I4 Att förstå språk, litteratur och kultur**

Inom detta delområde arbetar eleverna med det talade och skrivna språket och dess strukturer, med kulturell mångfald samt med litteratur och kultur. De undersöker språkets variation enligt situation och textinnehåll och funderar över olika betydelser i ord, texter och talesätt. De undersöker relationer mellan texter i multimodala sammanhang. Därtill bekantar sig eleverna med övriga språk och kulturer i Finland och med de nordiska grannspråken och nordisk kultur. De möter moderna kulturformer som berör barnens värld. Det lokala kultur- och medieutbudet, till exempel bibliotek, film, teater och museer utnyttjas i undervisningen. Eleverna reflekterar över olika mediekulturella uttryck och diskuterar mediernas roll i sin vardag. De medverkar i skolans kulturevenemang och i planeringen av dessa. Eleverna uppmuntras till att aktivt och mångsidigt använda bibliotekstjänster, hitta intressant läsning och att läsa och skriva på fritiden. Inom litteraturundervisningen läser eleverna finländsk, svensk, nordisk och annan internationell barn- och ungdomslitteratur inom olika genrer och de diskuterar och bearbetar teman och frågor som litteraturläsningen väcker.

The logo for Tuusula, featuring the word 'TUUSULA' in white capital letters inside a dark blue, wavy-edged shape.

*Alla elever ges möjlighet att delta i skolans kulturproduktion (t ex Svenska dagen, Lucia, Topeliusdagen och Runebergsdagen). Eleverna får bekanta sig med det nationella svenska kulturutbudet också under kulturdagar som arrangeras i samarbete med de andra skolorna inom Nätverket10:s kulturstig. Eleverna bör också bekanta sig med svenskspråkiga miljöer inom landet. Eleverna använder digitala bibliotek och digitala svenskspråkiga medier. De ges möjlighet att få bokprat på svenska. Eleverna kan delta i samarbete med kommunens finskspråkiga skolor, så att båda språken och kulturerna möts.*

## **Årskurs 5**

### **Innehållsområden**

#### **I1 Att kommunicera**

I årskurs 3-6 övar sig eleverna i att i olika kommunikationssituationer dela med sig av sina tankar, erfarenheter och åsikter och övar sig att ta och ge konstruktiv respons som kommunikatörer i olika kommunikationsmiljöer. Eleverna observerar sitt eget sätt att kommunicera och tränar sig till exempel i att visa respekt, kommunicera målinriktat, uttrycka sina egna åsikter och motivera dessa samtidigt som de lyssnar till andra. De övar sig i att fungera i olika slag av kommunikations- och rollsituationer och att använda sig av retoriska verktyg och drama som kommunikationsverktyg då man behandlar litteratur och aktuella teman. Eleverna får möjlighet att medverka i kulturproduktioner i skolan och i planeringen av dessa.

*Eleverna sporras till att kommunicera på skolans undervisningsspråk. Eleverna ges rikligt med tid för diskussioner också kring aktuella frågor. Eleverna uppmuntras att undvika blandat språk. Under vissa kommunikationssituationer övar eleverna sig i att tolka från finska till svenska. Skolan bjuder in svensktalande personer utifrån och söker sig aktivt till svenskspråkiga miljöer för att ge eleverna möjlighet att aktivt kommunicera på svenska. Eleverna ges möjlighet att delta i Nätverket V10:s årligt återkommande kulturdagar.*

## **I2 Att tolka texter**

Eleverna lär sig tillämpa lässtrategier och kognitiva strategier (tankestrategier) som är lämpliga för olika situationer. De övar sig att läsa flytande olika slag av texter, såsom skönlitteratur, faktatexter och medietexter som kombinerar ord och bild. De observerar och utvärderar sin egen läsfärdighet.

Eleverna fördjupar sin textanalytiska förmåga genom att laborera med och jämföra många olika slag av texter. De övar sig att förklara, jämföra och reflektera över ord, synonymer, metaforer, ordspråk och talesätt och olika begrepp. Eleverna lär sig identifiera de typiska språkliga och textuella dragen i berättande, beskrivande, instruerande och argumenterande texter.

Eleverna tolkar och laborerar med texter genom att använda sig av sin kunskap om språkliga strukturer och klassificerar ord enligt form och innehåll (ordklasser).

Tillsammans läser de och lyssnar till barn- och ungdomslitteratur som de själva är med och väljer. De övar sig att använda även nya begrepp såsom berättare, motiv och tematik när de tolkar skönlitteratur. Eleverna får handledning i att förklara, jämföra och reflektera över innebörden i ord och begrepp. De utvärderar sin egen läsförståelse och vidgar sina kunskaper genom de texter de läser. De söker information i olika källor och skaffar sig nya kunskaper genom att läsa. De använder skolbiblioteket och andra bibliotekstjänster och övar sig i att bedöma texters och källors tillförlitlighet.

*Eleverna lär sig använda digitala svenska medier. Eleverna ges tid för högläsning och eget läsande på skoltid. Eleverna ges möjlighet till bokprat på svenska.*

## **I3 Att producera texter**

Eleverna producerar både fiktiva texter och faktatexter multimodalt, utgående från egna upplevelser, tankar och iakttagelser och från andras texter. De reflekterar över skrivandets idé och hur texters syften syns i de språkliga val man gör. Eleverna skriver textade bokstäver för hand och övar sig att

skriva obehindrat digitalt. Eleverna undersöker språkliga drag och textupbyggnad i olika texter och lär sig att använda rubriker, textstrukturer och styckeindelning i berättande, beskrivande, instruerande och argumenterande texter som de själva producerar. Medvetenheten om språkets uppbyggnad utvecklas genom övningar i språkanalys av de texter eleverna själva skriver.

Tillsammans undersöker de språkstrukturer och meningsbyggnad: stavningsregler, skiljetecken, ordklasser, böjningsformer, huvudsatser och bisatser. Språkliga element i svenska språket jämförs med andra språk som är bekanta för eleverna.

Eleverna övar sig att producera texter steg för steg från idé till planering, utkast, skrivande, respons, bearbetning, finslipning och publicering. De övar sig i grundläggande rättskrivning och undersöker valet av ordval, uttryck och ordföljd i relation till textens betydelse. De lär sig skilja mellan skriftspråkliga och talspråkliga uttryckssätt och att känna igen huvudsats och bisats och de centrala satsdelarna (subjekt och predikat) i en sats och att använda denna kunskap då de producerar texter.

The logo for Tuusula, featuring the word "TUUSULA" in white, uppercase letters inside a dark blue, wavy-edged shape.

*Modersmålet integreras i alla ämnen.*

*Eleverna uppmärksammas på skillnaderna mellan finlandssvenskt och rikssvenskt uttryckssätt. De uppmärksammas också på finlandismer och att se skillnader i språkstrukturer och uppbyggnaden av finskan och svenskan. Via Nätverket Vi10:s samarbete producerar eleverna egna texter för större publik i samma ålder samt reflekterar kring andra elevers texter. Eleverna uppmanas att producera texter i par eller grupp där alla är aktiva. Eleverna uppmuntras att publicera sina texter på nätet.*

#### **I4 Att förstå språk, litteratur och kultur**

Inom detta delområde arbetar eleverna med det talade och skrivna språket och dess strukturer, med kulturell mångfald samt med litteratur och kultur. De undersöker språkets variation enligt situation och textinnehåll och funderar över olika betydelser i ord, texter och talesätt. De undersöker relationer mellan texter i multimodala sammanhang. Därtill bekantar sig eleverna med övriga språk och kulturer i Finland och med de nordiska grannspråken och nordisk kultur. De möter moderna kulturformer som berör barnens värld. Det lokala kultur- och medieutbudet, till exempel bibliotek, film, teater och museer utnyttjas i undervisningen. Eleverna reflekterar över olika mediekulturella uttryck och diskuterar mediernas roll i sin vardag. De medverkar i skolans kulturevenemang och i planeringen av dessa. Eleverna uppmuntras till att aktivt och mångsidigt använda bibliotekstjänster, hitta intressant läsning och att läsa och skriva på fritiden. Inom litteraturundervisningen läser eleverna finländsk, svensk, nordisk och annan internationell barn- och ungdomslitteratur inom olika genrer och de diskuterar och bearbetar teman och frågor som litteraturläsningen väcker.



*Alla elever ges möjlighet att delta i skolans kulturproduktion (t.ex. Svenska dagen, Lucia, Topeliusdagen och Runebergsdagen). Eleverna får bekanta sig med det nationella svenska kulturutbudet också under kulturdagar som arrangeras i samarbete med de andra skolorna inom Nätverket Vi10. Eleverna bekantar sig med traditionella och klassiska svenskspråkiga barnböcker. Eleverna tar del av utbudet i Nätverket Vi10:s kulturstig. Eleverna bör också bekanta sig med svenskspråkiga miljöer inom landet. Eleverna använder digitala bibliotek och digitala svenskspråkiga medier. De ges möjlighet att få bokprat på svenska. Eleverna kan delta i samarbete med kommunens finskspråkiga skolor, så att båda språken och kulturerna möts.*

## **Årskurs 6**

### **Innehållsområden**

#### **I1 Att kommunicera**

I årskurs 3-6 övar sig eleverna i att i olika kommunikationssituationer dela med sig av sina tankar, erfarenheter och åsikter och övar sig att ta och ge konstruktiv respons som kommunikatörer i olika kommunikationsmiljöer. Eleverna observerar sitt eget sätt att kommunicera och tränar sig till exempel i att visa respekt, kommunicera målinriktat, uttrycka sina egna åsikter och motivera dessa samtidigt som de lyssnar till andra. De övar sig i att fungera i olika slag av kommunikations- och rollsituationer och att använda sig av retoriska verktyg och drama som kommunikationsverktyg då man behandlar litteratur och aktuella teman. Eleverna får möjlighet att medverka i kulturproduktioner i skolan och i planeringen av dessa.

*Eleverna sporras till att kommunicera på skolans undervisningsspråk. Eleverna ges rikligt med tid för diskussioner också kring aktuella frågor. Eleverna uppmuntras att undvika blandat språk. Under vissa kommunikationssituationer övar eleverna sig i att tolka från finska till svenska. Skolan bjuder in svensktalande personer utifrån och söker sig aktivt till svenskspråkiga miljöer för att ge eleverna möjlighet att aktivt kommunicera på svenska. Eleverna ges möjlighet att delta i Nätverket Vi10:s årligt återkommande kulturdagar.*

#### **I2 Att tolka texter**

Eleverna lär sig tillämpa lässtrategier och kognitiva strategier (tankestrategier) som är lämpliga för olika situationer. De övar sig att läsa flytande olika slag av texter, såsom skönlitteratur, faktatexter och

medietexter som kombinerar ord och bild. De observerar och utvärderar sin egen läsfärdighet. Eleverna fördjupar sin textanalytiska förmåga genom att laborera med och jämföra många olika slag av texter. De övar sig att förklara, jämföra och reflektera över ord, synonymer, metaforer, ordspråk och talesätt och olika begrepp. Eleverna lär sig identifiera de typiska språkliga och textuella dragen i berättande, beskrivande, instruerande och argumenterande texter. Eleverna tolkar och laborerar med texter genom att använda sig av sin kunskap om språkliga strukturer och klassificerar ord enligt form och innehåll (ordklasser). Tillsammans läser de och lyssnar till barn- och ungdomslitteratur som de själva är med och väljer. De övar sig att använda även nya begrepp såsom berättare, motiv och tematik när de tolkar skönlitteratur. Eleverna får handledning i att förklara, jämföra och reflektera över innebörden i ord och begrepp. De utvärderar sin egen läsförståelse och vidgar sina kunskaper genom de texter de läser. De söker information i olika källor och skaffar sig nya kunskaper genom att läsa. De använder skolbiblioteket och andra bibliotekstjänster och övar sig i att bedöma texters och källors tillförlitlighet.

The logo for Tuusula, featuring the word 'TUUSULA' in white, uppercase letters inside a dark blue, irregular, cloud-like shape.

*Eleverna lär sig använda digitala svenska medier. Eleverna ges tid för högläsning och eget läsande på skoltid. Eleverna ges möjlighet till bokprat på svenska.*

### **I3 Att producera texter**

Eleverna producerar både fiktiva texter och faktatexter multimodalt, utgående från egna upplevelser, tankar och iakttagelser och från andras texter. De reflekterar över skrivandets idé och hur texters syften syns i de språkliga val man gör. Eleverna skriver textade bokstäver för hand och övar sig att skriva obehindrat digitalt. Eleverna undersöker språkliga drag och textupbyggnad i olika texter och lär sig att använda rubriker, textstrukturer och styckeindelning i berättande, beskrivande, instruerande och argumenterande texter som de själva producerar. Medvetenheten om språkets uppbyggnad utvecklas genom övningar i språkanalys av de texter eleverna själva skriver.

Tillsammans undersöker de språkstrukturer och meningsbyggnad: stavningsregler, skiljetecken, ordklasser, böjningsformer, huvudsatser och bisatser. Språkliga element i svenska språket jämförs med andra språk som är bekanta för eleverna.

Eleverna övar sig att producera texter steg för steg från idé till planering, utkast, skrivande, respons, bearbetning, finslipning och publicering. De övar sig i grundläggande rättskrivning och undersöker valet av ordval, uttryck och ordföljd i relation till textens betydelse. De lär sig skilja mellan skriftspråkliga och talspråkliga uttryckssätt och att känna igen huvudsats och bisats och de centrala satsdelarna (subjekt och predikat) i en sats och att använda denna kunskap då de producerar texter.

*Modersmålet integreras i alla ämnen.*

*Eleverna uppmärksammas på skillnaderna mellan finlandssvenskt och rikssvenskt uttryckssätt. De uppmärksammas också på finlandismer och att se skillnader i språkstrukturer och uppbyggnaden av finskan och svenskan. Via Nätverket Vi10:s samarbete producerar eleverna egna texter för större publik i samma åldersamt reflekterar kring andra elevers texter. Eleverna uppmanas att producera texter i par eller grupp där alla är aktiva. Eleverna uppmanas att publicera sina texter tex på nätet.*

#### **I4 Att förstå språk, litteratur och kultur**

Inom detta delområde arbetar eleverna med det talade och skrivna språket och dess strukturer, med kulturell mångfald samt med litteratur och kultur. De undersöker språkets variation enligt situation och textinnehåll och funderar över olika betydelser i ord, texter och talesätt. De undersöker relationer mellan texter i multimodala sammanhang. Därtill bekantar sig eleverna med övriga språk och kulturer i Finland och med de nordiska grannspråken och nordisk kultur. De möter moderna kulturformer som berör barnens värld. Det lokala kultur- och medieutbudet, till exempel bibliotek, film, teater och museer utnyttjas i undervisningen. Eleverna reflekterar över olika mediekulturella uttryck och diskuterar mediernas roll i sin vardag. De medverkar i skolans kulturevenemang och i planeringen av dessa. Eleverna uppmanas till att aktivt och mångsidigt använda bibliotekstjänster, hitta intressant läsning och att läsa och skriva på fritiden. Inom litteraturundervisningen läser eleverna finländsk, svensk, nordisk och annan internationell barn- och ungdomslitteratur inom olika genrer och de diskuterar och bearbetar teman och frågor som litteraturläsningen väcker.

*Alla elever ges möjlighet att delta i skolans kulturproduktion (t.ex. Svenska dagen, Lucia, Topeliusdagen och Runebergsdagen). Eleverna får bekanta sig med det nationella svenska kulturutbudet också under kulturdagar som arrangeras i samarbete med de andra skolorna inom Nätverket Vi10. Eleverna bekantar sig med traditionella och klassiska svenskspråkiga barnböcker. Eleverna tar del av utbudet i NätverketVi10:s kulturstig. Eleverna bör också bekanta sig med svenskspråkiga miljöer inom landet. Eleverna använder digitala bibliotek och digitala svenskspråkiga medier. De ges möjlighet att få bokprat på svenska. Eleverna kan delta i samarbete med kommunens finskspråkiga skolor, så att båda språken och kulturerna möts.*

## 4.2 A1-lärokurs i modersmålsinriktad finska

### Språkpedagogik och språkutveckling

Den språkliga utvecklingen startar vid födseln och fortsätter livet ut. Individen tillägnar sig sin kompetens i flera språk i hemmet, i skolan och under fritiden. Den språkliga kompetensen består av kompetens i modersmålen, i andra språk och i olika dialektala varianter, på olika nivåer.

Utgångspunkten för skolans språkundervisning är att språket används i olika situationer och sammanhang. Språkundervisningen ska stärka elevernas språkliga medvetenhet och stödja språkbruk på olika språk parallellt. Den ska även bidra till att eleverna utvecklar kompetens i multilitteracitet. Eleverna ska lära sig att analysera texter och kommunikationsformer på olika språk och använda språkvetenskapliga begrepp vid tolkning av texter och använda sig av olika sätt att lära sig språk. De ska också uppmuntras att lära sig språk på flera olika sätt och att använda sin kompetens i olika språk som stöd för allt lärande i alla läroämnen. Eleverna ska få handledning i att läsa texter på lämplig nivå på olika språk och att i sina studier söka information och kunskap på olika språk.

Eleverna ska vägledas att se och förstå sin egen och andras mångfasetterade språkliga och kulturella identitet. Även betydelsen av minoritetsspråken och de utrotningshotade språken ska behandlas i undervisningen och den ska stödja elevens flerspråkighet genom att inkludera elevens alla språk, även de som används på fritiden. Undervisningen ska stärka elevens tro på den egna förmågan att lära sig språk och uppmuntra till att modigt använda nya språk, även på grundläggande nivå. Utgångspunkten för all språkpedagogisk verksamhet är att flera olika läroämnen samarbetar.

## MÅL FÖR UNDERVISNINGEN I A1-LÄROKURSEN I MODERSMÅLSINRIKTAD FINSKA I ÅRSKURS 1–2

### Årskurs 1

Mål för undervisningen	Mål för lärandet som härletts ur målen för undervisningen	Innehåll som anknyter till målen	Mångsidig kompetens
Kulturell mångfald och språklig medvetenhet			

M1 Eleven bekantar sig med olika språk och kulturer i skolan, närmiljön samt i Norden. Eleven handleds att förstå finskans och svenskans ställning som nationalspråk.	Eleven lär sig iaktta olika språk och kulturer i sin vardag samt lär sig känna igen finska och skilja det från andra språk hen kan.  (används inte som bedömningsgrund)	I1 I undervisningen reflekterar man tillsammans över vilka språk som talas i skolan, den närmaste omgivningen samt i Finland och Norden och man bekantar sig med de olika kulturerna.	K1, K2, K5, K7
M2 Handleda eleven att värdesätta sin egen språkliga bakgrund samt språklig och kulturell mångfald.	Eleven lär sig värdesätta sin egen språkliga bakgrund och olika språk och kulturer.  (används inte som bedömningsgrund)	I1 Eleverna funderar tillsammans den språkliga och kulturella mångfaldens betydelse och värde har för olika gemenskaper.	K1, K2
<b>Mål för</b>			
<b>Mål för lärandet som undervisningen härletts ur målen för undervisningen</b>		<b>Innehåll som anknyter till målen</b>	<b>Mångsidig kompetens</b>
Färdigheter för språkstudier			
M3 Erbjudna eleven möjligheter att samarbeta med andra och fungera i grupp.	Eleven lär sig samarbeta och fungera i grupp med andra. I Tusby betonas att varje elev deltar enligt sina egna förutsättningar i gruppens verksamhet.	I2 Eleverna övar att samarbeta och arbeta parvis och i grupper.	K1, K2, K6
M4 Handleda eleven att göra iakttagelser om språket och språkbruket.	Eleven lär sig gissa och härleda ords och uttrycks betydelser samt att göra iakttagelser om språket och språkbruket.  (används inte som bedömningsgrund)	I2 I undervisningen iakttar man huvudsakligen talat språk.	K1, K4, K5
Färdigheter för språkstudier			
M5 Eleven bekantar sig med olika sätt att lära sig språk och prövar vilka sätt att lära sig som passar hen själv bäst.	Eleven lär sig känna igen, pröva på och öva samt använda olika färdigheter för språkstudier.	I2 Eleverna diskuterar och funderar hur och på vilka olika sätt man kan lära sig språk. Eleverna övar olika sätt att lära språk. Eleverna övar på att utvärdera både sina egna och sina klasskamraters språkkunskaper	K1, K7
Växande språkkunskap, förmåga att kommunicera			

M6 Uppmuntra eleven att använda språket på ett mångsidigt sätt i olika kommunikationssituationer.	Eleven lär sig använda språket i ofta återkommande rutinmässiga kommunikationssituationer med stöd av sin samtalspartner.	I3 Innehållet väljs utgående från elevernas vardag och intressen. Innehållet väljs tillsammans med eleverna. En central del av innehållet i undervisningen är att använda språket för olika syften, till exempel för att hälsa, säga adjö, berätta om sig själv samt för olika situationer i vardagen. Eleverna tränar ett artigt språkbruk i olika kommunikationssituationer. Som en del av kommunikationen tränar eleverna ordförråd samt strukturer och fraser med hjälp av sång, lek, drama och spelifiering.	K1, K2, K4, K6, K7
---	---	---	--------------------

Mål för undervisningen	Mål för lärandet som härletts ur målen för undervisningen	Innehåll som anknyter till målen	Mångsidig kompetens
------------------------	---	----------------------------------	---------------------

Växande språkkunskap, förmåga att kommunicera

M7 Handleda eleven att använda olika non-verbala tillvägagångssätt samt olika sätt för att härleda ords betydelse. Uppmuntra eleven att uttrycka sina egna iakttagelser och sina svårigheter att förstå budskapet.	Eleven lär sig använda non-verbala hjälpmedel, till exempel gester, miner, ordförråd och digitala färdigheter för att klara av kommunikationssituationer. Eleven lär sig gissa eller härleda enskilda ords betydelse. Eleven lär sig uttrycka att hen har förstått budskapet. Eleven lär sig framföra sina egna iakttagelser.	I3 I undervisningen diskuterar och funderar man över hur man ska agera om man endast har ringa kunskaper i ett språk. Eleverna övar att använda olika hjälpmedel för att kommunicera, till exempel att använda gester och att rita. Eleverna övar att härleda ords betydelse utifrån kontexten, allmänbildningen eller andra språkkunskaper. Eleverna lär sig uttryck som behövs då det uppstår problem med att förstå budskapet.	K1, K2, K3, K4, K7
--	---	---	--------------------

M8 Uppmuntra eleven att använda finska språket på ett för kommunikationssituationen och kulturen lämpligt sätt.	Eleven lär sig använda ett antal för språket och kulturen vanliga artighetsfraser.	I3 Eleven får vänja sig vid att använda de för språket och kulturen vanligaste artighetsfraserna i vardagliga kommunikationssituationer, till exempel för att hälsa, säga adjö, tacka och be om hjälp. Eleverna övar på olika naturliga sätt att reagera i kommunikationssituationer.	K2, K4, K6, K7
---	--	---	----------------

Växande språkkunskap, förmåga att tolka texter

M9 Handleda eleven att utveckla sina kunskaper i finska språket i olika slags situationer.	Eleven lär sig att beskriva och återge företeelser muntligt.	I3 Innehållet väljs utgående från elevernas vardag och egna intressen. Innehållet väljs tillsammans med eleverna. Eleverna får i första hand ta del av talade texter och så småningom även skrivna texter samt språket som hörs och syns i vardagen. Eleverna övar att iakttä uttalet och betoningen av ord på finska. Eleverna övar att förstå språket med hjälp av sång, lek, ramsor, berättelser och bilder.	K1, K2, K3, K4, K5, K7
--	--	---	------------------------

Mål för undervisningen	Mål för lärandet som härletts ur målen för undervisningen	Innehåll som anknyter till målen	Mångsidig kompetens
Växande språkkunskap, förmåga att producera texter			
M10 Handleda eleven att i olika situationer som är bekanta för eleven använda de vanligaste orden och uttrycken på finska, särskilt i tal, samt att träna uttalet.	Eleven lär sig använda de vanligaste orden och uttrycken samt att uttala dem förståeligt.	I3 Innehållet väljs utgående från elevernas vardag och egna intressen. Innehållet väljs tillsammans med eleverna. Eleverna övar mycket och på ett mångsidigt sätt att uttala och betona ord på finska. Eleverna övar ord och satsstrukturer som en del av kommunikationen i situationer som är bekanta för eleverna med hjälp av till exempel bilder, sång, lek, ramsor, berättelser, drama och spelifiering. Eleverna ges så småningom möjlighet att öva sig att skriva.	K1, K2, K3, K4, K5, K7

## Årskurs 2

Mål för undervisningen	Mål för lärandet som härletts ur målen för undervisningen	Innehåll som anknyter till målen	Mångsidig kompetens
Kulturell mångfald och språklig medvetenhet			
M1 Eleven bekantar sig med olika språk och kulturer i skolan, närmiljön samt i Norden. Eleven handleds att förstå finskans och svenskans ställning som nationalspråk. Eleven handleds att känna igen finska och kunna skilja det från andra språk hen kan.	Eleven lär sig iaktta olika språk och kulturer i sin vardag samt lär sig känna igen finska och skilja det från andra språk hen kan.  (används inte som bedömningsgrund)	I1 I undervisningen reflekterar man tillsammans över vilka språk som talas i skolan, den närmaste omgivningen samt i Finland och Norden och man bekantar sig med de olika kulturerna. Eleverna iakttar vilka likheter och olikheter det finns mellan olika språk.	K1, K2, K5, K7
M2 Handleda eleven att värdesätta sin egen språkliga bakgrund samt språklig och kulturell mångfald.	Eleven lär sig värdesätta sin egen språkliga bakgrund och olika språk och kulturer.  (används inte som bedömningsgrund)	I1 Eleverna funderar tillsammans den språkliga och kulturella mångfaldens betydelse och värde har för olika gemenskaper.	K1, K2

Mål för undervisningen	Mål för lärandet som härletts ur målen för undervisningen	Innehåll som anknyter till målen	Mångsidig kompetens
Färdigheter för språkstudier			
M3 Erbjuder eleven möjligheter att samarbeta med andra och fungera i grupp.	Eleven lär sig samarbeta och fungera i grupp med andra.	I2 Eleverna övar att samarbeta och arbeta parvis och i grupper.	K1, K2, K6

M4 Handleda eleven att göra iakttagelser om språket och språkbruket samt att gissa sig till och härleda enskilda ords och uttrycks betydelser.	Eleven lär sig gissa och härleda ords och uttrycks betydelser samt att göra iakttagelser om språket och språkbruket.  (används inte som bedömningsgrund)	I2 I undervisningen iakttar man huvudsakligen talat språk. Eleverna övar på att härleda ords betydelse utifrån kontexten, allmänbildningen eller andra språkkunskaper.	K1, K4, K5
--	--	--	------------

#### Färdigheter för språkstudier

M5 Eleven bekantar sig med olika sätt att lära sig språk och prövar vilka sätt att lära sig som passar hen själv bäst. Eleverna övar tillsammans att ställa upp mål för sina språkstudier.	Eleven lär sig känna igen, pröva på och öva samt använda olika färdigheter för språkstudier.	I2 Eleverna diskuterar och funderar hur och på vilka olika sätt man kan lära sig språk. Eleverna övar olika sätt att lära språk. Eleverna övar på att utvärdera både sina egna och sina klasskamraters språkkunskaper med hjälp av till exempel Den europeiska språkportfolion.	K1, K7
--	--	---	--------

#### Växande språkkunskap, förmåga att kommunicera

M6 Uppmuntra eleven att använda språket på ett mångsidigt sätt i olika kommunikationssituationer.	Eleven lär sig använda språket i ofta återkommande rutinmässiga kommunikationssituationer med stöd av sin samtalspartner.	I3 Innehållet väljs utgående från elevernas vardag och intressen. Innehållet väljs tillsammans med eleverna. En central del av innehållet i undervisningen är att använda språket för olika syften, till exempel för att hälsa, säga adjö, berätta om sig själv samt för olika situationer i vardagen. Eleverna tränar ett artigt språkbruk i olika kommunikationssituationer. Som en del av kommunikationen tränar eleverna ordförråd samt strukturer och fraser med hjälp av sång, lek, drama och spelifiering.	K1, K2, K4, K6, K7
---	---	---	--------------------

Mål för undervisningen	Mål för lärandet som härletts ur målen för undervisningen	Innehåll som anknyter till målen	Mångsidig kompetens
------------------------	---	----------------------------------	---------------------

#### Växande språkkunskap, förmåga att kommunicera

M7 Handleda eleven att använda olika non-verbala tillvägagångssätt samt olika sätt för att härleda ords betydelse. Uppmuntra eleven att uttrycka sina egna iakttagelser och sina svårigheter att förstå budskapet.	Eleven lär sig använda non-verbala hjälpmedel, till exempel gester, miner, ordförråd och digitala färdigheter för att klara av kommunikationssituationer. Eleven lär sig gissa eller härleda enskilda ords betydelse. Eleven lär sig uttrycka att hen har förstått budskapet. Eleven lär sig framföra sina egna iakttagelser.	I3 I undervisningen diskuterar och funderar man över hur man ska agera om man endast har ringa kunskaper i ett språk. Eleverna övar att använda olika hjälpmedel för att kommunicera, till exempel att använda gester och att rita. Eleverna övar att härleda ords betydelse utifrån kontexten, allmänbildningen eller andra språkkunskaper. Eleverna lär sig uttryck som behövs då det uppstår problem med att förstå budskapet.	K1, K2, K3, K4, K7
--	---	---	--------------------



M8 Uppmuntra eleven att använda finska språket på ett för kommunikationssituationen och kulturen lämpligt sätt.	Eleven lär sig använda ett antal för språket och kulturen vanliga artighetsfraser.	I3 Eleven får vänja sig vid att använda de för språket och kulturen vanligaste artighetsfraserna i vardagliga kommunikationssituationer, till exempel för att hälsa, säga adjö, tacka och be om hjälp. Eleverna övar på olika naturliga sätt att reagera i kommunikationssituationer.	K2, K4, K6, K7
Växande språkkunskap, förmåga att tolka texter			
M9 Handleda eleven att utveckla sina kunskaper i finska språket i olika slags situationer samt att bekanta sig med muntliga och skriftliga åldersenliga texter.	Eleven lär sig att beskriva och återge företeelser muntligt och med hjälp av olika typer av texter.	I3 Innehållet väljs utgående från elevernas vardag och egna intressen. Innehållet väljs tillsammans med eleverna. Eleverna får i första hand ta del av talade texter och så småningom även skrivna texter samt språket som hörs och syns i vardagen. Eleverna övar att iaktta uttalet och betoningen av ord på finska. Eleverna övar att förstå språket med hjälp av sång, lek, ramsor, berättelser och bilder.	K1, K2, K3, K4, K5, K7
<b>Mål för undervisningen</b>	<b>Mål för lärandet som härletts ur målen för undervisningen</b>	<b>Innehåll som anknyter till målen</b>	<b>Mångsidig kompetens</b>
Växande språkkunskap, förmåga att producera texter			
M10 Handleda eleven att i olika situationer som är bekanta för eleven använda de vanligaste orden och uttrycken på finska, särskilt i tal, samt att träna uttalet.	Eleven lär sig använda de vanligaste orden och uttrycken samt att uttala dem förståeligt.	I3 Innehållet väljs utgående från elevernas vardag och egna intressen. Innehållet väljs tillsammans med eleverna. Eleverna övar mycket och på ett mångsidigt sätt att uttala och betona ord på finska. Eleverna övar ord och satsstrukturer som en del av kommunikationen i situationer som är bekanta för eleverna med hjälp av till exempel bilder, sång, lek, ramsor, berättelser, drama och spelifiering. Eleverna ges så småningom möjlighet att öva sig att skriva.	K1, K2, K3, K4, K5, K7

## Mål för lärmiljöer och arbetssätt i A1-lärokursen i modersmålsinriktad finska i årskurs 1–2

I valet av arbetssätt ska man ta i beaktande olika slags elever och elever med olika bakgrund samt elevernas ålder och utvecklingsnivå. Arbetssätten ska vara mångsidiga, elevorienterade och engagerande. Utgångspunkten för arbetssätten ska vara att de är konkreta och stöder undersökande lärande. Undervisningen kan göras mer övergripande så att eleverna utvecklar sina kunskaper i både finska och svenska också i samband med undervisningen i andra läroämnen.

Elevernas tvåspråkiga bakgrund ska beaktas i undervisningen. Arbetssätten ska vara mångsidiga för att uppmuntra eleverna att kommunicera på många olika sätt och diskutera och fundera tillsammans

samt för att väcka deras nyfikenhet för språk och utveckla deras slutlednings- och samarbetsförmåga. Arbetssätten ska kombinera lek, musik, drama, spelifiering och rörelse samt olika sinnen. Förutom den muntliga kommunikationen ska eleverna också ges möjlighet att utveckla sina färdigheter i finska samt så småningom bekanta sig med finska i skrift. Eleverna handleds att reflektera över hur de lär sig finska till exempel med hjälp av den europeiska språkportfolion eller motsvarande verktyg och att så småningom ta ansvar för sitt eget lärande.

The logo for Tuusula, featuring the word 'TUUSULA' in white capital letters on a dark blue, wavy background.

*Vid planeringen av elevens språkinlärning betonas tidig utvärdering av sig själv som en del av kreativ inlärning under ledning av läraren.*

Som lärmiljöer i undervisningen kan man utnyttja hela skolan och skolans närmiljö. Flerspråkigheten, den kulturella mångfalden och språkmedvetenheten ska vara synliga i lärmiljöerna. Det finska språket ska användas och synas i undervisningssituationer och vardagliga kommunikationssituationer. Lärmiljöerna kan anpassas så att de lämpar sig för olika situationer för språkinlärning och ger möjlighet att arbeta på ett mångsidigt sätt både i grupp och självständigt. Lärmiljöerna planeras tillsammans med eleverna. Lärmiljöerna ska stöda elevens naturliga nyfikenhet, lust att pröva på nya saker samt lekfullhet och fantasi. Lärmiljöerna ska stärka utvecklingen av barnens multilitteracitet genom att man i undervisningen använder till exempel bilder, rörelse, ljud och olika didaktiska verktyg. I undervisningen ska man med beaktande av elevernas tvåspråkiga bakgrund och dubbla kulturidentitet erbjuda eleverna möjlighet att utveckla sitt språk och sin förståelse av den finska kulturen med hjälp av olika lärmiljöer.

The logo for Tuusula, featuring the word 'TUUSULA' in white capital letters on a dark blue, wavy background.

*Undervisningen kan också arrangeras som kortare utbildningstillfällen under veckan.*

### **Handledning, differentiering och stöd i A1-läro kursen i modersmålsinriktad finska i årskurs 1–2**

Eleverna ska i undervisningen uppmuntras att mångsidigt använda sina språkkunskaper. Gott om kommunikativa övningar, stärkta språkkunskaper och aktiverande arbetssätt som främjar kreativitet och delaktighet stöder utvecklingen av de språkkunskaper eleverna redan har. Eleverna ska också uppmuntras att bekanta sig med andra språk som skolan erbjuder. Eleverna ska få mångsidig information om betydelsen av att kunna språk och de ska uppmuntras att studera många olika språk.

*Introduktion för andra språk som erbjuds av skolan kan till exempel göras i samarbete med valbara språk i grundskolor och gymnasier, eller genom att utforska olika modersmål för skolelever.*

Undervisningen ska ordnas så att den tar i beaktande elevernas olika utgångslägen och undervisningen ska vid behov differentieras. Eleverna har rätt att vid behov få stöd för sitt lärande. Det ska finnas särskilt vägande skäl för att en elev befrias från språkstudierna och bedömningen ska göras individuellt för varje elev. I kapitel 7 i grunderna för läroplanen för den grundläggande utbildningen 2014 föreskrivs om stöd för lärande och skolgång. Undervisningen ska planeras så att den erbjuder tillräckliga utmaningar även för elever som avancerar snabbare eller kan finska från tidigare. Eleverna handleds att finna material som intresserar dem och som främjar lärandet, till exempel på nätet eller biblioteket.

*För eleven räcker deltagande i övningar. När det gäller innehåll, räcker det att eleven får upplevelser av språket. Undervisningen kan stödjas till exempel med bildmaterial.*

### **Bedömning av elevens lärande i A1-lärokursen i modersmålsinriktad finska i årskurs 1–2**

Syftet med bedömningen under läsåret är i första hand att handleda lärandet med hjälp av uppmuntrande respons. Lärarens respons ger eleverna en möjlighet att bli medvetna om målen för lärandet samt om sina egna kunskaper och hur de kan utvecklas. För att studierna ska framskrida är det viktigt att läraren ger eleverna möjlighet att visa sina kunskaper på olika sätt. Eleverna övar med hjälp av lärarens handledning sina kunskaper i själv- och kamratbedömning som en del av språkstudierna.

*I själv- och jämförelseutvärderingen betonas elevens erfarenhet av att bli förstörd och förstå. I slutet av läsåret ska läraren ge en verbal bedömning eller ett siffervitsord i A1-lärokursen i modersmålsinriktad finska som baserar sig på lärarens iakttagelser av elevernas kunskaper i relation till samtliga mål som ställts upp i läroplanen. Då läraren bedömer elevernas lärande ska hen se till att eleverna kan visa sina kunskaper på olika sätt.*

*I utvärderingen betonas förståelsen av de saker som övats (innehållet) och språkanvändningen i interaktionssituationer (det typiska sätt på vilket ämnet praktiseras).*

## **Årskurs 3-6**

I årskurs 3–6 ska alla elever få undervisning i minst två andra språk utöver modersmålet. Det första språket är ett gemensamt A1-språk, det följande ett A2-språk (frivillig, lång lärokurs) eller B1-språk. I den modersmålsinriktade lärokursen i finska ges de tvåspråkiga eleverna möjlighet att reflektera över och fördjupa sig i finska språket och den finska kulturens särdrag. Den modersmålsinriktade lärokursen är ämnad för elever som lever i en tvåspråkig hemmiljö och som i tidig ålder kommit i kontakt med den finska kulturen.



*I kommunens svenska skola undervisas finska enbart utgående från den modersmålsinriktade lärokursen. Ifall behov finns så skräddarsys finska som A1-språk för de elever som behöver det. Den modersmålsinriktade lärokursen undervisas som A1-språk.*

## **Årskurs 3**

### **Mål**

M1 uppmuntra eleven att lägga märke till och intressera sig för mångfalden och utbudet av finskspråkigt material som stödjer det egna lärandet och att hjälpa eleven att bli förtrogen med karaktäristiska drag i den finskspråkiga kulturen.

M3 vägleda eleven att lägga märke till likheter och olikheter i språk och väcka hans nyfikenhet för sin två/flerspråkighet och sin dubbla kulturbakgrund.

M4 tillsammans gå igenom målen för undervisningen och skapa en tillåtande studieatmosfär, som stöder och uppmuntrar eleverna att lära sig och lära av varandra.

M9 erbjuda eleven möjlighet att med hjälp av olika källor lyssna på, läsa och med hjälp av läs- och lärstrategier tolka för hen betydelsefulla lättbegripliga texter på standardspråk.

M10 handleda eleven att producera texter som hänför sig till hans vardag och att med hjälp av strukturer på en grundläggande och något mer krävande språkfärdighetsnivå öva sig att producera, dela och publicera redan tolkade texter.

## Innehållsområden

### I1 Kulturell mångfald och språkmedvetenhe

Att bekanta sig med olika varianter av talad och skriven finska i klassen, skolan eller omgivningen och att jämföra finska och svenska texter. Att fundera över sin egen tvåspråkiga kulturidentitet. Att inhämta kunskap och diskutera om Finlands nationalspråk och minoritetsspråk och deras betydelse för individen och samhället. Att fästa uppmärksamhet vid vad som är gemensamt för alla språk inklusive finska och svenska och hur man kan utnyttja och utveckla den språkkunskap man har. Att träna artigt språkbruk i olika kommunikationssituationer.

TUUSULA

*Varifrån kommer tvåspråkiga jag?*

*Artigt språkbruk*

*Kontrastiv undervisning*

*- geografiska namn med tyngdpunkten på Finland*

*- artkännedom (tex. björn - karhu)*

*Ordspråk, idiomatiska talesätt. rim och ramsor.*

*Barnlitteratur, för att stärka läslusten.*

*Sånger och lekar.*

*Göra eleverna medvetna om blandspråk.*

### I2 Färdigheter för språkstudier

Att tillsammans lära sig planera arbetet, att ge och ta emot respons och att ta ansvar. Att uppmuntra eleverna att lägga märke till och utnyttja det finska språket i omgivningen (t.ex. via medier, nätet) för att utveckla sina kunskaper i finska. Att utveckla effektiva lärstrategier i språk, t.ex. att aktivt ta i bruk nya ord eller strukturer i sitt eget sätt att uttrycka sig, öva sig att använda olika minnesstrategier och härleda nya ords betydelse på basen av kontexten. Att vänja sig vid att utvärdera sina språkkunskaper, t.ex. med hjälp av den Europeiska språkportfolion.

TUUSULA

*Besök i omgivningen, tex besök på bibliotek.*

- Språköarna erbjuder en autentiskt flerspråkig miljö där eleverna naturligt kommer i kontakt med finskspråkig verksamhet och kultur. Det här ger en möjlighet för eleverna att bilda nätverk och kommunicera muntligt med finskspråkiga elever och grupper. Detta sker bland annat*

*genom samarbete med finska skolor i området. Hur detta förverkligas beskrivs i skolans verksamhetsplan.*

- *Att göra eleven medveten om sitt språkbruk och sin inläring samt vägleda hen till nya sätt att lära sig, att aktivt ta i bruk nya ord och strukturer.*
- *Grupparbete som inkluderar självutvärdering och en utvärdering av den egna arbetsinsatsen.*
- *Tillsammans med eleverna gå igenom målformuleringarna och bryta upp dem i mindre helheter.*
- *Media, orientera sig till olika media och öva sig på att använda media ändamålsenligt.*
- *Inläringen sker på ett lekfullt och aktivt sätt.*

### **I3 Växande språkkunskap: förmåga att kommunicera, förmåga att tolka texter, förmåga att producera texter**

Att lära sig att lyssna, tala, läsa och skriva på finska och att behandla olika teman som bl.a. jag själv, min familj, mina vänner, skolan, fritidsintressen och fritidssysslor och om livet i finskspråkiga miljöer. Teman ska också väljas tillsammans. Innehållet ska väljas utifrån intresse och aktualitet och perspektivet jag, vi och vårt samhälle. Att använda språket för olika syften. Att lära sig ordförråd och strukturer i samband med olika typer av texter och att genom text- och ämnesval främja elevernas språkliga utveckling med beaktande av elevernas tvåspråkiga bakgrund och dubbla kulturarv. Att lära sig hitta finskspråkigt material i omgivningen, på nätet, i bibliotek osv. Att ge eleverna möjlighet att träna mera krävande språksituationer.

TUUSULA

*Uppmärksamma eleven på skillnaden mellan skrift- och talspråk (användningen av passiv). Lång och kort vokal, dubbla konsonanter.*

#### **Årskurs 4**

##### **Mål**

M1 uppmuntra eleven att lägga märke till och intressera sig för mångfalden och utbudet av finskspråkigt material som stödjer det egna lärandet och att hjälpa eleven att bli förtrogen med karaktäristiska drag i den finskspråkiga kulturen

M3 vägleda eleven att lägga märke till likheter och olikheter i språk och väcka hens nyfikenhet för sin två/flerspråkighet och sin dubbla kulturbakgrund

M4 tillsammans gå igenom målen för undervisningen och skapa en tillåtande studieatmosfär, som stöder och uppmuntrar eleverna att lära sig och lära av varandra

M9 erbjuda eleven möjlighet att med hjälp av olika källor lyssna på, läsa och med hjälp av läs- och lärstrategier tolka för hen betydelsefulla lättbegripliga texter på standardspråk

M10 handleda eleven att producera texter som hänför sig till hens vardag och att med hjälp av strukturer på en grundläggande och något mer krävande språkfärdighetsnivå öva sig att producera, dela och publicera redan tolkade texter

## Innehållsområden

### I1 Kulturell mångfald och språkmedvetenhet

Att bekanta sig med olika varianter av talad och skriven finska i klassen, skolan eller omgivningen och att jämföra finska och svenska texter. Att fundera över sin egen tvåspråkiga kulturidentitet. Att inhämta kunskap och diskutera om Finlands nationalspråk och minoritetsspråk och deras betydelse för individen och samhället. Att fästa uppmärksamhet vid vad som är gemensamt för alla språk inklusive finska och svenska och hur man kan utnyttja och utveckla den språkkunskap man har. Att träna artigt språkbruk i olika kommunikationssituationer.

#### TUUSULA

- *Varifrån kommer tvåspråkiga jag?*
- *Artigt språkbruk*
- *Kontrastiv undervisning*
- *geografiska namn med tyngdpunkten på Finland*
- *artkännedom (tex. björn - karhu)*
- *Ordspråk, idiomatiska talesätt. rim och ramsor.*
- *Barnlitteratur, för att stärka läslusten.*
- *Sånger och lekar.*
- *Göra eleverna medvetna om blandspråk.*

### I2 Färdigheter för språkstudier

Att tillsammans lära sig planera arbetet, att ge och ta emot respons och att ta ansvar. Att uppmuntra eleverna att lägga märke till och utnyttja det finska språket i omgivningen (t.ex. via medier, nätet) för att utveckla sina kunskaper i finska. Att utveckla effektiva lärstrategier i språk, t.ex. att aktivt ta i bruk nya ord eller strukturer i sitt eget sätt att uttrycka sig, öva sig att använda olika minnesstrategier och

härleda nya ords betydelse på basen av kontexten. Att vänja sig vid att utvärdera sina språkkunskaper, t.ex. med hjälp av den Europeiska språkportfolion.

## TUUSULA

- *Besök i omgivningen, tex besök på bibliotek.*
- *Språköarna erbjuder en autentiskt flerspråkig miljö där eleverna naturligt kommer i kontakt med finskspråkig verksamhet och kultur. Det här ger en möjlighet för eleverna att bilda nätverk och kommunicera muntligt med finskspråkiga elever och grupper. Detta sker bland annat genom samarbete med finska skolor i området. Hur detta förverkligas beskrivs i skolans verksamhetsplan.*
- *Att göra eleven medveten om sitt språkbruk och sin inlärninng samt vägleda hen till nya sätt att lära sig, att aktivt ta i bruk nya ord och strukturer.*
- *Grupparbete som inkluderar självutvärdering och en utvärdering av den egna arbetsinsatsen.*
- *Tillsammans med eleverna gå igenom målformuleringarna och bryta upp dem i mindre helheter.*
- *Media, orientera sig till olika media och öva sig på att använda media ändamålsenligt.*
- *Inlärninng sker på ett lekfullt och aktivt sätt.*

I3 Växande språkkunskap: förmåga att kommunicera, förmåga att tolka texter, förmåga att producera texter

Att lära sig att lyssna, tala, läsa och skriva på finska och att behandla olika teman som bl.a. jag själv, min familj, mina vänner, skolan, fritidsintressen och fritidssysslor och om livet i finskspråkiga miljöer. Teman ska också väljas tillsammans. Innehållet ska väljas utifrån intresse och aktualitet och perspektivet jag, vi och vårt samhälle. Att använda språket för olika syften. Att lära sig ordförråd och strukturer i samband med olika typer av texter och att genom text- och ämnesval främja elevernas språkliga utveckling med beaktande av elevernas tvåspråkiga bakgrund och dubbla kulturarv. Att lära sig hitta finskspråkigt material i omgivningen, på nätet, i bibliotek osv. Att ge eleverna möjlighet att träna mera krävande språksituationer.

## TUUSULA

*Uppmärksamma eleven på skillnaden mellan skrift- och talspråk (användningen av passiv). Lång och kort vokal, dubbla konsonanter.*



## Årskurs 5

### Mål

M1 uppmuntra eleven att lägga märke till och intressera sig för mångfalden och utbudet av finskspråkigt material som stödjer det egna lärandet och att hjälpa eleven att bli förtrogen med karaktäristiska drag i den finskspråkiga kulturen

M2 motivera eleven att värdesätta sin egen och andras språkliga och kulturella bakgrund, svenskans och finskans ställning som nationalspråk samt att bemöta människorfördomsfritt

M3 vägleda eleven att lägga märke till likheter och olikheter i språk och väcka hens nyfikenhet för sin två/flerspråkighet och sin dubbla kulturbakgrund

M4 tillsammans gå igenom målen för undervisningen och skapa en tillåtande studieatmosfär, som stöder och uppmuntrar eleverna att lära sig och lära av varandra

M5 handleda eleven att också med hjälp av digitala verktyg ta ansvar för sina språkstudier och mångsidigt och aktivt använda sina kunskaper i både finska och svenska t.ex. genom att söka information på båda språken

M6 uppmuntra eleven att diskutera och debattera ämnen som lämpligen angår och intresserar hens åldersgrupp i relation till livserfarenheten

M7 uppmuntra eleven att visa initiativförmåga i kommunikationssituationer och att utveckla språkliga kompensationsstrategier, t.ex. i samband med nya ord och begrepp

M8 hjälpa eleven att känna igen kulturella drag i interaktionen på målspråket finska och på svenska och att stödja hens växande förmåga i interkulturell kommunikation

M10 handleda eleven att producera texter som hänför sig till hens vardag och att med hjälp av strukturer på en grundläggande och något mer krävande språkfärdighetsnivå öva sig att producera, dela och publicera redan tolkade texter

### Innehållsområden

#### **I1 Kulturell mångfald och språkmedvetenhet**

Att bekanta sig med olika varianter av talad och skriven finska i klassen, skolan eller omgivningen och att jämföra finska och svenska texter. Att fundera över sin egen tvåspråkiga kulturidentitet. Att inhämta kunskap och diskutera om Finlands nationalspråk och minoritetsspråk och deras betydelse för individen och samhället. Att fästa uppmärksamhet vid vad som är gemensamt för alla språk inklusive

finska och svenska och hur man kan utnyttja och utveckla den språkkunskap man har. Att träna artigt språkbruk i olika kommunikationssituationer.

## TUUSULA

- *Artigt språkbruk.*
- *Kontrastiv undervisning.*
- *Ordspråk, idiomatiska talesätt.*
- *Barn- och ungdomslitteratur, bokpresentationer.*
- *Presentera kulturpersonligheter tex Agricola och Kalevala.*
- *Sånger och finsk musik.*

## I2 Färdigheter för språkstudier

Att tillsammans lära sig planera arbetet, att ge och ta emot respons och att ta ansvar. Att uppmuntra eleverna att lägga märke till och utnyttja det finska språket i omgivningen (t.ex. via medier, nätet) för att utveckla sina kunskaper i finska. Att utveckla effektiva lärstrategier i språk, t.ex. att aktivt ta i bruk nya ord eller strukturer i sitt eget sätt att uttrycka sig, öva sig att använda olika minnesstrategier och härleda nya ords betydelse på basen av kontexten. Att vänja sig vid att utvärdera sina språkkunskaper, t.ex. med hjälp av den Europeiska språkportfolion.

## TUUSULA

- *Besök i omgivningen, tex besök på bibliotek.*
- *Språköarna erbjuder en autentiskt flerspråkig miljö där eleverna naturligt kommer i kontakt med finskspråkig verksamhet och kultur. Det här ger en möjlighet för eleverna att bilda nätverk och kommunicera muntligt med finskspråkiga elever och grupper. Detta sker bland annat genom samarbete med finska skolor i området. Hur detta förverkligas beskrivs i skolans verksamhetsplan.*
- *Att göra eleven medveten om sitt språkbruk och sin inläring samt vägleda hen till nya sätt att lära sig, att aktivt ta i bruk nya ord och strukturer.*
- *Grupparbete med självutvärdering och konstruktivt utvärdera sitt eget och varandras arbete.*
- *Gå igenom målformuleringarna tillsammans med eleverna.*
- *Media, orientera sig till olika media. Lära sig använda media ändamålsenligt och mångsidigt.*
- *Festtraditioner.*
- *Planera och genomföra en intervju.*

### **I3 Växande språkkunskap: förmåga att kommunicera, förmåga att tolka texter, förmåga att producera texter**

Att lära sig att lyssna, tala, läsa och skriva på finska och att behandla olika teman som bl.a. jag själv, min familj, mina vänner, skolan, fritidsintressen och fritidssysslor och om livet i finskspråkiga miljöer. Teman ska också väljas tillsammans. Innehållet ska väljas utifrån intresse och aktualitet och perspektivet jag, vi och vårt samhälle. Att använda språket för olika syften. Att lära sig ordförråd och strukturer i samband med olika typer av texter och att genom text- och ämnesval främja elevernas språkliga utveckling med beaktande av elevernas tvåspråkiga bakgrund och dubbla kulturarv. Att lära sig hitta finskspråkigt material i omgivningen, på nätet, i bibliotek osv. Att ge eleverna möjlighet att träna mera krävande språksituationer.

#### **TJUSULA**

- *Uppmärksamma eleven på skillnaden mellan skrift- och talspråk (användningen av passiv), dialekter, ungdomsspråk. Sträva efter korrekt språkbruk i skriftspråk.*
- *Varierande texter, skönlitteratur, poesi, tidningar, nätet och faktalitteratur.*
- *Olika begrepp på finska och svenska, ordspråk och idiomatiska uttryck.*
- *Sammansatta ord, motsatsord, synonymer, ordklasser.*
- *Argumentation, argumentera för och emot, motivera.*
- *Mediekunskap, kritisk medialäsning.*
- *Effektiva inlärningsstrategier.*

### **Årskurs 6**

#### **Mål**

M1 uppmuntra eleven att lägga märke till och intressera sig för mångfalden och utbudet av finskspråkigt material som stödjer det egna lärandet och att hjälpa eleven att bli förtrogen med karaktäristiska drag i den finskspråkiga kulturen

M2 motivera eleven att värdesätta sin egen och andras språkliga och kulturella bakgrund, svenskans och finskans ställning som nationalspråk samt att bemöta människorfördomsfritt

M3 vägleda eleven att lägga märke till likheter och olikheter i språk och väcka hans nyfikenhet för sin två/flerspråkighet och sin dubbla kulturbakgrund

M4 tillsammans gå igenom målen för undervisningen och skapa en tillåtande studieatmosfär, som stöder och uppmuntrar eleverna att lära sig och lära av varandra

M5 handleda eleven att också med hjälp av digitala verktyg ta ansvar för sina språkstudier och mångsidigt och aktivt använda sina kunskaper i både finska och svenska t.ex. genom att söka information på båda språken

M6 uppmuntra eleven att diskutera och debattera ämnen som lämpligen angår och intresserar hans åldersgrupp i relation till livserfarenheten

M7 uppmuntra eleven att visa initiativförmåga i kommunikationssituationer och att utveckla språkliga kompensationsstrategier, t.ex. i samband med nya ord och begrepp

M8 hjälpa eleven att känna igen kulturella drag i interaktionen på målspråket finska och på svenska och att stödja hans växande förmåga i interkulturell kommunikation

M9 erbjuda eleven möjlighet att med hjälp av olika källor lyssna på, läsa och med hjälp av läs- och lärstrategier tolka för hen betydelsefulla lättbegripliga texter på standardspråk

M10 handleda eleven att producera texter som hänför sig till hans vardag och att med hjälp av strukturer på en grundläggande och något mer krävande språkfärdighetsnivå öva sig att producera, dela och publicera redan tolkade texter

## **Innehållsområden**

### **I1 Kulturell mångfald och språkmedvetenhet**

Att bekanta sig med olika varianter av talad och skriven finska i klassen, skolan eller omgivningen och att jämföra finska och svenska texter. Att fundera över sin egen tvåspråkiga kulturidentitet. Att inhämta kunskap och diskutera om Finlands nationalspråk och minoritetsspråk och deras betydelse för individen och samhället. Att fästa uppmärksamhet vid vad som är gemensamt för alla språk inklusive finska och svenska och hur man kan utnyttja och utveckla den språkkunskap man har. Att träna artigt språkbruk i olika kommunikationssituationer.

#### **TUUSULA**

- *Artigt språkbruk.*
- *Kontrastiv undervisning.*
- *Ordspråk, idiomatiska talesätt.*
- *Ungdomslitteratur, bokpresentationer.*
- *Presentera kulturpersonligheter.*
- *Sånger och finsk musik (ungdomsmusik).*

## I2 Färdigheter för språkstudier

Att tillsammans lära sig planera arbetet, att ge och ta emot respons och att ta ansvar. Att uppmuntra eleverna att lägga märke till och utnyttja det finska språket i omgivningen (t.ex. via medier, nätet) för att utveckla sina kunskaper i finska. Att utveckla effektiva lärstrategier i språk, t.ex. att aktivt ta i bruk nya ord eller strukturer i sitt eget sätt att uttrycka sig, öva sig att använda olika minnesstrategier och härleda nya ords betydelse på basen av kontexten. Att vänja sig vid att utvärdera sina språkkunskaper, t.ex. med hjälp av den Europeiska språkportfolion.

### TUUSULA

- *Att göra eleven medveten om sitt språkbruk och sin inlärninng samt vägleda hen till nya sätt att lära sig, att aktivt ta i bruk nya ord och strukturer.*
- *Grupparbete med självutvärdering och konstruktivt utvärdera sitt eget och varandras arbete.*
- *Tillsammans med eleverna gå igenom målformuleringarna.*
- *Media, orientera sig till olika media. Använda media ändamålsenligt och mångsidigt och kritiskt.*
- *Festtraditioner, följer kalenderåret.*

## I3 Växande språkkunskap: förmåga att kommunicera, förmåga att tolka texter, förmåga att producera texter

Att lära sig att lyssna, tala, läsa och skriva på finska och att behandla olika teman som bl.a. jag själv, min familj, mina vänner, skolan, fritidsintressen och fritidssysslor och om livet i finskspråkiga miljöer. Teman ska också väljas tillsammans. Innehållet ska väljas utifrån intresse och aktualitet och perspektivet jag, vi och vårt samhälle. Att använda språket för olika syften. Att lära sig ordförråd och strukturer i samband med olika typer av texter och att genom text- och ämnesval främja elevernas språkliga utveckling med beaktande av elevernas tvåspråkiga bakgrund och dubbla kulturarv. Att lära sig hitta finskspråkigt material i omgivningen, på nätet, i bibliotek osv. Att ge eleverna möjlighet att träna mera krävande språksituationer.

### TUUSULA

- *Uppmärksamma eleven på skillnaden mellan skrift- och talspråk (användningen av passiv), dialekter, ungdomsspråk. Sträva efter korrekt språkbruk i skriftspråk*
- *Varierande texter, skönlitteratur, poesi, tidningar, nätet och faktalitteratur.*
- *Olika begrepp på finska och svenska, ordspråk och idiomatiska uttryck.*
- *Sammansatta ord, motsatsord, synonymmer.*

- *Ordklasser, med tyngdpunkt på verbet, tex passiv, perfekt och verbets rektion (t.ex. pidän sinusta.)*
- *Argumentation, argumentera för och emot, motivera.*
- *Mediekunskap, kritisk medialäsning.*
- *Effektiva inlärningsstrategier.*
- *Finska språkets historia, samiska och estniska är också till finsk-ugriska språk, släktspråk.*
- *Konditionalis, fråga råd, hövlighetspråk.*
- *Huvud- och bisats, kommatecknets användning.*

## 4.3 Religion, evangelisk-luthersk

### Årskurs 5

#### Mål

M2 handleda eleven att bekanta sig med ritualer och seder samt heliga platser och byggnader inom religionen i fråga.

TJUSULA

- Eleven bekantar sig med den lutherska läran, sakramenten och gudstjänsten.
- I undervisningen fördjupas kunskaperna om församlingsverksamhet och kyrkoåret samt om kristna ritualer som hör ihop med livet samt de olika sederna i anknytning till dem.

M5 handleda eleven att utforska Finlands och Europas religiösa och konfessionella rötter och situationen i dag

TJUSULA

- Eleven förstår Martin Luthers och Mikael Agricolas betydelse som reformatorer inom kyrkan.
- Eleven bekantar sig med religioner och livsåskådningar i Europa.

M12 hjälpa och stödja eleven att utveckla och stärka en positiv syn på världen, en positiv självkänsla och tro på livet

TJUSULA

- Eleven övar livskompetens och självkänedom. Eleven förstår begreppet ett helhetsmässigt välbefinnande.

### Innehåll

#### 11 Förhållandet till den egna religionen

I undervisningen granskas kristendomens centrala begrepp, symboler och lära. Vid val av innehåll uppmärksammas kristendomens mångfald och i synnerhet protestantismen som en del av kristendomen. - Eleven förstår Martin Luthers och Mikael Agricolas betydelse som reformatorer inom

religionen. Eleven bekantar sig djupare med den lutherska läran, sakramenten, böner, gudstjänst och församlingsverksamhet. I undervisningen granskas Bibeln som en bok, dess olika stilarter samt det religiösa språkets särdrag och symbolik. I undervisningen fördjupas kunskaperna om Jesu liv, lära och betydelse inom kristendomen. Eleven reflekterar över Paulus och den tidiga kristendomens betydelse för kristendomens utveckling till världsreligion. Eleven bekantar sig med sambandet mellan Bibelns centrala berättelser och konst, vetenskap och kultur och hur kristendomen syns inom populärkulturen. I undervisningen fördjupas kunskaperna om kyrkoåret och kristna ritualer som hör ihop med livet samt de olika sederna i anknytning till dem. Eleven bekantar sig med kyrkan som religiös byggnad, med kyrkoarkitektur och den symbolik som hör samman med den. Psalmer och annan andlig musik behandlas i undervisningen.

TUUSULA

Eleven bekantar sig djupare med den lutherska läran till följande delar:

- Martin Luther och Mikael Agricola som reformatorer
- den lutherska läran, sakramenten och gudstjänst
- församlingsverksamhet
- kyrkoåret
- de kristna ritualer som hör ihop med livet och de olika sederna i anknytning till dem
- kyrkokonst, arkitektur, symbolik
- psalmer och annan andlig musik.

- Eleven bekantar sig med Paulus betydelse till kristendomens utveckling.

## 12 Religionernas värld

I undervisningen undersöks vad som avses med helighet i religioner, det heliga för en själv och för andra. Eleven bekantar sig med profeter, heliga platser och berättelser som förenar judendomen, kristendomen och islam samt Jesu ställning i dessa religioner. Ett viktigt granskningsobjekt är religiösa samfund i skolans närområde. I undervisningen granskar man religioners och livsåskådningars situation i Finland och Europa i dag och bakgrunden till den samt irreligiositet. Eleven bekantar sig med ekumenik och religionsdialog och granskar med hjälp av aktuella exempel religiösa inslag i medier och inom populärkulturen.

TUUSULA



- Eleven bekantar sig med de faktorer som förenar judendomen, kristendomen och islam, t.ex. monoteism, profeter, heliga platser och berättelser samt Jesu ställning i dessa religioner.
- Eleven bekantar sig med religioner, livsåskådningar och irreligiositet i Europa: bakgrunden till religiositet, betydelsen av religioner i samhällens utveckling, religioners och livsåskådningars situation i dag och irreligiositet.

### **I3 Ett gott liv**

I undervisningen granskas de centrala etiska normerna inom kristendomen: Den gyllene regeln, det dubbla kärleksbudskapet och de tio budorden. Eleven reflekterar över Den gyllene regelns etiska princip inom kristendomen och andra religioner. I undervisningen behandlas centrala livsfrågor, känslor och värdeval med hjälp av valda berättelser ur Gamla och Nya Testamentet. Viktiga innehåll är människorättsetik, FN:s konvention om barnets rättigheter samt människovärde, att respektera livet och att värna om naturen. Eleven reflekterar över sina egna val och värden som påverkar dem samt globalt ansvar. Viktiga aspekter är livskompetens, självkänedom, emotionella färdigheter och ett helhetsmässigt välbefinnande. De valda innehållen ska ge eleven verktyg för etiska diskussioner, för att motivera sina egna åsikter och för att diskutera religioner.

TJUSULA

- Elevens positiva världsbild förstärks på följande sätt:
  - livskompetens, självkänedom, ett helhetsmässigt välbefinnande
  - emotionella färdigheter
  - olika religiösa situationer och platser.

### **Årskurs 6**

#### **Mål**

M1 handleda eleven att fördjupa sig i religionens heliga skrifter och berättelser samt den centrala läran

TJUSULA

- Eleven bekantar sig med Jesu liv, lära och betydelse inom kristendomen.

M3 hjälpa eleven att känna igen karaktäristiska drag och symbolik i religiöst språk

TJUSULA

- Eleven bekantar sig med sambandet mellan Bibelns centrala berättelser och konst, vetenskap och kultur och hur kristendomen syns inom populärkulturen.
- Eleven bekantar sig med det religiösa språkets särdrag i judendomen, kristendomen och islam.

M4 vägleda eleven att söka information om religionen i olika källor samt bedöma och använda informationen

TUUSULA

- Eleven lär sig att använda och bedöma olika källor vid studier av sin egen religion.
- Eleven lär sig att använda och bedöma olika källor vid studier av andra religioner.
- Eleven lär sig att tillämpa och utnyttja olika informationskällor för att analysera livsåskådningskunskap.

M6 handleda eleven att få insikt i judendomen, kristendomen och islam och deras inflytande och historia i Europa

TUUSULA

- Eleven förstår huvuddragen i judendomen, kristendomen och islam samt religioners betydelse i Europa.
- Eleven bekantar sig med de etiska normerna i olika religioner och gemensamma etiska normer, t.ex. Den gyllene regeln.

M8 handleda eleven i att utforska etiska normer i religionen i fråga och etiska principer som förenar olika religioner

TUUSULA

- Eleven förstår de etiska aspekterna av Jesu lära.
- Eleven bekantar sig djupare med de etiska principer som förenar olika religioner.
- Eleven identifierar kristendomens etiska normer.

M9 vägleda eleven att förstå värdena i de mänskliga rättigheterna och i synnerhet i FN:s konvention om barnets rättigheter ur individuellt och kollektivt perspektiv

TUUSULA

- Eleven förstår religionsfriheten och irreligiositeten som en mänsklig rättighet.
- Eleven har insikt om de mänskliga rättigheterna och allas lika värde.
- Eleven reflekterar över frågor i anslutning med respekt för livet.

M10 vägleda eleven att bedöma sina val och reflektera kring de värden som påverkar dem ur ett etiskt perspektiv och med tanke på en hållbar framtid

TUUSULA

- Eleven reflekterar över de olika religionernas gemensamma syn på mänsklighetens framtid.
- Eleven förstår betydelsen av sina egna val och de värden som ligger bakom dem.

M11 ge eleven möjligheter att diskutera etiska frågor, uttrycka sina tankar och känslor på ett konstruktivt sätt samt öva sig att motivera sina synpunkter

TUUSULA

- Eleven granskar de centrala religiösa berättelserna och deras samverkan med konst, vetenskap och kultur.
- Eleven förstår betydelsen av heligheten inom religion för sig själv och andra.

## Innehåll

### I1 Förhållandet till den egna religionen

I undervisningen granskas kristendomens centrala begrepp, symboler och lära. Vid val av innehåll uppmärksammas kristendomens mångfald och i synnerhet protestantismen som en del av kristendomen. - Eleven förstår Martin Luthers och Mikael Agricolas betydelse som reformatorer inom religionen. Eleven bekantar sig djupare med den lutherska läran, sakramenten, böner, gudstjänst och församlingsverksamhet. I undervisningen granskas Bibeln som en bok, dess olika stilarter samt det religiösa språkets särdrag och symbolik. I undervisningen fördjupas kunskaperna om Jesu liv, lära och betydelse inom kristendomen. Eleven reflekterar över Paulus och den tidiga kristendomens betydelse för kristendomens utveckling till världsreligion. Eleven bekantar sig med sambandet mellan Bibelns centrala berättelser och konst, vetenskap och kultur och hur kristendomen syns inom populärkulturen. I undervisningen fördjupas kunskaperna om kyrkoåret och kristna ritualer som hör ihop med livet samt de olika sederna i anknytning till dem. Eleven bekantar sig med kyrkan som religiös byggnad, med kyrkoarkitektur och den symbolik som hör samman med den. Psalmer och annan andlig musik

behandlas i undervisningen.

## TUUSULA

- Eleven granskar kristendomens mångfald:

- protestantismen som en del av kristendomen
- olika samfund inom den egna religionen
- hur kristendomen syns inom populärkulturen

- Bibeln behandlas i undervisningen:

- stilarten, det religiösa språket
- Sambandet mellan Bibelns centrala berättelser och konst, vetenskap och kultur.

- Eleven bekantar sig med Jesu lära och betydelse inom kristendomen.

## I2 Religionernas värld

I undervisningen undersöks vad som avses med helighet i religioner, det heliga för en själv och för andra. Eleven bekantar sig med profeter, heliga platser och berättelser som förenar judendomen, kristendomen och islam samt Jesu ställning i dessa religioner. Ett viktigt granskningsobjekt är religiösa samfund i skolans närområde. I undervisningen granskar man religioners och livsåskådningars situation i Finland och Europa i dag och bakgrunden till den samt irreligiositet. Eleven bekantar sig med ekumenik och religionsdialog och granskar med hjälp av aktuella exempel religiösa inslag i medier och inom populärkulturen.

## TUUSULA

- Eleven granskar religioner och livsåskådningar i Europa åtminstone till följande delar:

- faktorer som förenar bl.a. judendomen, kristendomen och islam
- övriga religioner, ekumenik och religionsdialog
- religioner i medier och inom populärkulturen.

- Medieöversikt: Hur religion påverkar olika nyhetshändelser.

## I3 Ett gott liv

I undervisningen granskas de centrala etiska normerna inom kristendomen: Den gyllene regeln, det dubbla kärleksbudskapet och de tio budorden. Eleven reflekterar över Den gyllene regelns etiska princip inom kristendomen och andra religioner. I undervisningen behandlas centrala livsfrågor, känslor och värdeval med hjälp av valda berättelser ur Gamla och Nya Testamentet. Viktiga innehåll är människorättsetik, FN:s konvention om barnets rättigheter samt människovärde, att respektera livet

och att värna om naturen. Eleven reflekterar över sina egna val och värden som påverkar dem samt globalt ansvar. Viktiga aspekter är livskompetens, självkänedom, emotionella färdigheter och ett helhetsmässigt välbefinnande. De valda innehållen ska ge eleven verktyg för etiska diskussioner, för att motivera sina egna åsikter och för att diskutera religioner.

TUUSULA

- Eleven granskar kristendomens etiska normer.
- Eleven bekantar sig närmare med de mänskliga rättigheterna, människovärde, att respektera livet och att värna om naturen.
- Elevens egna val och de värden som ligger bakom dem:
  - globalt ansvar
  - att motivera sina egna åsikter
  - hur de egna värden syns i elevens eget liv (motsättning mellan värdena och verkligheten)
  - tillämpning av informationen och egna tolkningar.